

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva

Ptuj, 23. februarja 1968

Št. 8

Leto XXI.

Izvod 0,50 N din, 50 S din

TE DNI

PO SVETU

NEUMORNI U TANT

Generalni sekretar OZN U Tant je dal mnogo spodbud, da bi dosegli mir v Vietnamu in mnogokrat je izjavil, da v tem pogledu ne more ničesar doseči, dokler bombardirajo Amerikanci Severni Vietnam. Prejšnje dni je obiskal U Tant New Delhi, Moskvo, London ter v Parizu še severnovietnamsko diplomatsko misijo. Svet je bil predvsem radoveden, kaj je bilo rečeno v razgovorih v Parizu. Toda na vse poskuse novinarjev, da bi kaj zvedeli o tej zadevi, U Tant ni dal nobenega odgovora. Tisti, ki so podrobneje seznanjeni s temi zadevami, mislijo, da je prišel U Tant do zaključka, da bi bilo vredno zblizati ameriške pogoje s severnovietnamskimi zahtevami, da ZDA brezpogojno prenehajo bombardirati še pred pogajanj.

K celotni zadevi dodajajo še stališče francoske vlade, da je celotni razvoj pokazal Amerikancem in svetu, da v vojni silo ni mogoče dobiti vojne v Vietnamu.

V trenutku, ko vojna v Vietnamu preti z razširjenostjo na območje celotne jugovzhodne Azije in ko premirje na Bližnjem vzhodu spominja na žerjavico pod pepelom, ima lahko vsako srečanje državnikov dalekosežne rezultate.

Sudan, Tanzanija, Zambija, Uganda in Kenija so pridobile šele pred kratkim neodvisnost. V Afriki je ustvarjeno obdobje relativnega miru. Vendar stalnega miru na kontinentu ni, katerega manjši del je še vedno pod tujo administracijo: Afrika še politično in ekonomsko ni osvobodjena. Z razglasitvijo neodvisnosti in formiranjem 36 neodvisnih držav na kontinentu še ni osvobojen tuje dominacije. Kolonializem je sicer zapustil dober del afriškega ozemlja z izjemo nekaterih španskih in portugalskih kolonij, toda ekonomska zaostalost sedaj svobodnih dežel je prav tako strašna kot politična prisotnost tuje uprave na zavisnih ozemljih.

Afrika je torej sredi boja za svojo ekonomsko neodvisnost. Izhod tega boja je odvisen od svetovnega miru, ki je tako neobhodna potreba dežel v razvoju. Na tej osnovi se združujejo težnje neuvrščenih.

Srečanja Jugoslavije z Afriko so vedno pogostejša in vsebinsko vedno bolj bogata: izmenjave mišljenj so lepa tradicija v kratkem obdobju afriške neodvisnosti. Skupna želja je izrabiti maksimum možnosti, ki jih nudi sodelovanje na političnem, gospodarskem in kulturnem področju. Toda srečanja državnikov Jugoslavije in njihovih prijateljev imajo tudi širši pomen, ker doprinajajo k politiki mednarodnega sodelovanja in miru na svetu. MG

ZAVOD PTUJSKE FOLKLORNE PRIREDITVE

SPORED KURENTOVANJA

V NEDELJO, 25. FEBRUARJA 1968 V PTUJU

I. Ob 9. uri:
nastop folklornih pustnih skupin na športnem stadionu:

1. pozdravni nastop pokačev, koranta, kopjašev in kmečke gostije;
2. oraci iz Lancove vasi;
3. plesalci s Pobrežja pri Vidmu;
4. oraci iz Markovec;
5. kopanja iz Markovec;
6. oraci iz Podlehnik (Haloze);
7. rusa in drugi pustni liki;
8. plohari iz Cirkove;
9. borovo gostovanje iz Predanovec (Prekmurje);
10. maskure iz Turčiča (Medjimurje);
11. koranti iz Markovec, Borovec, Bukovec, Spuhje, Rogoznice itd.;
12. pustni pogrebi iz Hajdoš.

II. Ob 14. uri karnevalski obhod po mestu.

Vstopnina in taksa za parkiranje:	
stojšče na tribuni športnega stadiona	10 N din
stojšče izven tribune športnega stadiona za odrasle	3 N din
stojšče izven tribune športnega stadiona za otroke in vojake	1 N din
značka kot prispevek za ogled karnevala	1 N din
parkirna taksa za motorna kolesa	1 N din
parkirna taksa za kombi in osebne avtomobile	2 N din
parkirna taksa za avtobuse	5 N din
brošurica o kurentovanju	2 N din

OKRASITE MESTO OB KURENTOVANJU 25. II. 1968

Pričakujemo, da bodo v nedeljo ob kurentovanju obiskali naše mesto številni gosti, zato prosimo hišne svete, da posredujejo pri stanovalcih okrasitev oken.

Zlasti naj bodo bogatejše okrašena pročelja hiš v tistih ulicah in cestah, kjer se bo pomikal karnevalski obhod po mestu. Te so: Čučkova ulica, Osojnikova ulica, Ciril Metodov drevored, Cesta dr. Jožeta Potrča, Srbski trg, Bezjakova ulica, Slovenski trg, Murkova ulica, Trg mladinskih brigad, Lackova ulica, Trstenjakova ulica, Miklošičeva ulica, Krempljeva ulica, Trg svobode in Dravska ulica.

Skupine in posamezne maske za karnevalski obhod se naj zberejo pred Mladiko in na Znidaričevem nabrežju ob 13. uri.

Krajevna skupnost
in zavod Ptujске folklorne prireditve
Ptuj

Interesanti naj se javijo do julija meseca, da bi ostalo še dovolj časa za temeljito pripravo za sadiitev v prihodnjem letu.

Na Dravskem in Ptujskem polju se je včasih pridelalo mnogo več krompirja. Težave so bile z odkupom ali pa niso ustrežale cene. Toda proizvodnja krompir-

ja je že tako napredovala, da so se pridelki po hektarju močno povečali, stroški pa zmanjšali. Tako je odkupna cena za tukajšnje pojme res premajhna. Obrat garantira v prihodnje, da bo odkupil vse količine pridelanega (Konec na 8. strani)

S seje SO Lenart

Družbene dajatve, vzdrževanje cest in..

Včeraj, 21. februarja, se je prvič v tem letu sestala občinska skupščina Lenart, ki je obravnavala predloge sveta za družbeno načrtovanje in finance, resolucije o gospodarskem in družbenem razvoju občine Lenart v letošnjem letu, sprejela nekatere odloke o prispevkih in davkih občanov ter obravnavala in potrdila predloženi proračun občine za leto 1968.

Po uvodnih formalnostih in potrditvi zapisnika zadnje seje občinske skupščine — je predsednik SO Lenart EDO ZORKO med navzočimi pozdravil tudi poslance: FRANCA SUMANA, LUDVIKA CINČA in PETRA VUJECA; leti so s svojimi predlogi in odgovori precej pripomogli, da je bila razprava o posameznih točkah dnevnega reda še bolj živahna in delovna.

Ker smo o resoluciji gospodarskega in družbenega razvoja občine

ne Lenart že poročali v zadnji številki našega lista, bi danes navedli le nekaj pripomb, ki so jih iznesli odborniki na seji.

Ce bi na včerajšnji seji časovno merili problem, o katerem so odborniki največ diskutirali — je to prav gotovo vprašanje vzdrževanja cest IV. reda. Skoraj vsi diskutantje so enoglasno postavili to vprašanje na prvo mesto in zahtevali zanj ustrezno rešitev. Temu se ne smemo čuditi, saj je dobra cesta, ki veže proizvajalca in potrošnika zelo pomemben faktor, ki močno vpliva na življenjsko raven našega kmečkega prebivalstva. Trenutno se ob vsem tem postavlja najbolj pereče vprašanje, kje dobiti za ureditev cest potrebna sredstva.

Ker je v resoluciji o usmeritvi razvoja lenarske občine dan velik poudarek razvoju šolstva — je bilo na seji precej govora o organizaciji šolske mreže v občini in o nujnosti dograditve oziroma adaptacije osnovne šole v Gradšču.

Prispevki in davki občanov

V zvezi z odlokom o občinskih prispevkih in davkih občanov v občini Lenart se je razvila med navzočimi odborniki živahna diskusija. Prva pomembnejša sprememba odloka je bila predlagana pri stopnji prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja. Kot je znano, smo se v Sloveniji dogovorili, da naj bi znašala skupna stopnja prispevka iz delovnega razmerja 12,9 odstotka. Ker se je stopnja za federacijo nekoliko povečala, razen tega pa bi se določeni odstotek prispevka stekal v temeljno izobraževalno skupnost, bi lahko znašala stopnja tega prispevka za potrebe občine 4,74 odstotka oziroma 3,74 odstotka, ker 1-odstotni prispevek participira temeljna izobraževalna skupnost. Skupščina občine Lenart bi lahko predpisala tudi višjo stopnjo od 3,74 odstotka, vendar pa bi bilo to znenkrat neumestno, če se ne bi držali limita, ki ga je priporočila republiška skupščina. Predvsem pa bi to privedlo do neskladnosti s sosednjimi občinami.

Ze na zborih volivcev in še posebej na včerajšnji seji so bile obširne razprave glede obdavčitve zasebnih kmetijskih proizvajalcev, ki v tem letu naj ne bi bile povečane. Bistvena sprememba je bila sprejeta s tem, da v bodoče ne bo več tretje skupine katestrskih občin, ampak bo celotno območje občine v drugi skupini. Stopnja prispevka bo znašala 23 odstotkov.

ZAGOTOVLJEN ODKUP KMETIJSKIH PRIDELKOV

O NOVIH MOŽNOSTIH V KOOPERACIJI GOVORI ZA BRALCE TEDNIKA INŽ. MILAN KOREN

Nezadovoljstvo in nezainteresiranost v zasebni kmetijski proizvodnji sta posledica tudi nezagotovljenega odkupa, nestalnih minimalnih odkupnih cen, nezagotovljene večletne proizvodne perspektive. Posledica tega je zmanjšano zanimanje kmetovalcev za sklepanje kooperacijskih pogodb.

Zavedajoč se tega, so na obratu za združeno kooperacijo »Jože Lacko« — KK Ptuj, z razgovori z raznimi podjetji, kot so Pinos, Slovenija sadje, Zavarovalnica in drugi, omogočili nove boljše možnosti v kooperacijski proizvodnji, ki so bile doslej. Obrat je že navezal stike z izvoznimi podjetji in nekaterimi drugimi potrošniki kmetijskih pridelkov, ki so pripravljene skleniti 5 do 10-letne pogodbe za proizvodnjo čebule, česna, bučnih pečk, fižola, črnega ribeza, krompirja in koruze. Ta podjetja bi za obdobje 5 ali 10 let garantirala najnižjo odkupno ceno. Dogovorjeno je bilo, naj obrat prične s sklepanjem pogodb za proizvodnjo teh pridelkov.

Obrat za kooperacijo se zaveda, da je bila proizvodnja čebule okrog Ptuja mnogo bolj razširjena in da bi jo bilo treba mnogo bolj povečati. Bila bi vir večjih dohodkov. Za ptujsko čebulo (primerne kvalitete), za dobo petih let, obrat garantira najnižjo odkupno ceno 100 S cín za kg. To pomeni, da bo proizvajalec tudi v primeru, če bo dnevna odkupna cena nižja od 100 S din za

lako ki bo za tiste katastrofske občine, ki so že doslej bile v II. skupini, prispevek zmanjšan za 3 odstotke, medtem ko se bo za tiste katastrofske občine, ki so bile doslej v III. skupini, povečal prispevek za 3 odstotke.

Po republiških merilih spada celotno območje občine Lenart v drugo skupino katastrofskih občin in je republika priporočala uvedbo progresivne obdavčitve po stopnji od 17 do 29 odstotkov glede na velikost kmetijskih gospodarstev. Vendar so razprave pokazale, da ni možno takoj preiti na progresivne lestvice, ker bi to povzročilo pri posameznih kmetovalcih nenadno izredno povečanje prispevka.

V razpravah je bilo ugotovljeno, da republiško priporočilo o tem, da spada celotno območje občine v drugo skupino katastrofskih občin, temelji na realnih osnovah. Lega posameznih zemljišč je namreč že upoštevana pri izračunu katastrofskega dohodka in je katastrofski dohodek za zemljišča, ki ležijo na gričevnatem terenu ustrezno nižji, kot za zemljišča, ki ležijo v dolini.

Pomembna sprememba je bila sprejeta tudi v načinu in višini predpisovanja prispevka od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih storitev. Odslej naj bi plačevali prispevek po dejanskem dohodku poleg obrtnikov proizvajalce smeri, — tudi tisti obrtniki storitvene smeri, ki dosegajo več kot 15.000 din celotnega dohodka po odbitku potrebnih stroškov. Stopnja občinskega prispevka iz osebnega dohodka obrtnikov, ki plačujejo prispevek po dejanskem obsegu, pa bodo v bodoče progresivne in bodo znašale od 13 do 30 odstotkov glede na osnovo. Doslej je bila enotna stopnja 20 odst. od osnove. Razen tega bodo plačevali še republiški prispevek po enotni stopnji 5 odst. Uvedba progresivne obdavčitve je v skladu z republiškim priporočilom, stopnje pa so usklajene s sosednjimi občinami. Stopnja občinskega prispevka od obrtnikov, ki jim je določena pavšalna letna osnova, bo znašala v bodoče 7,9 odstotka. Doslej je znašala sicer 12,5 odstotka in se zadevna sprememba nanaša na letošnjo uvedbo republiškega prispevka po stopnji 5 odst. Upoštevajoč število in strukturo obrtnikov v lenarski občini, se višina prispevkov od zasebne obrti in drugih gospodarskih dejavnosti v povprečju ne bo povečala.

J. S.

(Nadaljevanje prihodnjič)

d a n e s

KAKO USKLADITI PRISPEVNE STOPNJE?
2. stran

STEVILO PRIREDITVE V JUBILEJNEM LETU
3. stran

MALOMARNOST VZROK STEVILNIH POŽAROV
4. stran

NAPREDEK TUDI V NEGOSPODARSTVU
5. stran

ZGODOVINSKI SESTAVKI
6. stran

ZA VSAKOGAR NEKAJ
7. stran

v tedniku

OK ZK Slov. Bistrica o

Razvoju samoupravljanja v občini

Na svoji zadnji seji, 14. februarja, je občinska konferenca ZK Slovenska Bistrica preučila stanje samoupravljanja v občini in prinesla določene zaključke, ki bi naj pripomogli k izboljšanju samouprave v občini.

IZ POROČILA

Bistvena pravica delovnih ljudi je, da organizirajo proizvodnjo, skrbijo za razvoj delovne organizacije in določajo načrte ter programe za njen razvoj. Kršenje teh določil pa je kršenje samoupravnih pravic in dolžnosti tako posameznikov kot delovnih skupnosti.

Člani samoupravnih organov se čutijo večkrat prizadeti, ker ne morejo dovolj kvalitetno sodelovati pri odločanju. Takšni primeri so tudi v bistriški občini v Domu dr. Jožeta Potrča, ko so člani delavskega sveta oziroma delovne skupnosti bili premalo informirani ali pa gradivo za zasedanje sploh ni bilo pripravljeno.

Neredek pojav v bistriški občini je večanje osebnih dohodkov in s tem rušenje delitvene razmerja. So pa tudi primeri, ko imajo osebni dohodki zaradi premale akumulativnosti izrazit alimentacijski značaj in zato te delovne organizacije spet ne morejo ustvarjati sredstev za razširjeno reprodukcijo, kot je to primer KK KZ Slovenska Bistrica in v gostinstvu.

V zadnjem času se opaža slaba udeležba na sejah samoupravnih organov v delovnih organizacijah. Kje so vzroki? Izgovor, da je večina ljudi zaposlena s popoldanskim obitno, ne drži. Redki so primeri, da bi bil član samoupravnega organa klican na odgovornost. Zavedati se moramo, da biti član samoupravnih organov ni samo pravica, ampak dolžnost, ki ima za posledico določene obveznosti do kolektiva. Da pa bi to dosegli, bi morali povečati tudi informiranost celotnega kolektiva, ne pa samo samoupravnih organov v kolektivih. Tukaj moramo paziti na samo na obveščanje članstva o že sprejetih sklepih, ampak predhodno seznanjanje o vprašanjih, o katerih bodo samoupravni organi razpravljali. Le tako ima vsak član kolektiva možnost se aktivno vključiti v samoupravni proces. Ob tem pa bi odpadli neprijetni primeri, kot so se dogajali v Impolu in nazadnje v novi osnovni šoli v Slovenski Bistrici.

Značilen primer za bistriško občino so tudi utesnjene samoupravne pravice obratov ali podružnic, ki imajo sedež delovne organizacije izven občine. Ker večina obratov nima svoje materialne osnove in je delitev centralna, je razumljivo, da je njihovo samoupravno odločanje omejeno le na nekaj manj pomembnih zadev, primer takega

poslovanja pa je pri obratu Gozdnega gospodarstva.

Zato bo morala organizacija Zveze komunistov narediti določene korake, da bo samoupravljanje dobilo tisto veljavo, ki mu gre, je bilo rečeno v poročilu.

IZ RAZPRAVE

Razprava je še širše nakazala problematiko samoupravljanja in podprla poročilo z nekaterimi konkretnimi primeri.

Tako je bilo nekaj pripomb na delo centralnih delavskih svetov v tistih organizacijah, ki imajo takšno razdelitev. Dogaaja se namreč, da centralni delavski sveti največkrat zavračajo zahteve delavskih svetov delovnih enot, posebej pa so blagi takrat, ko je potrebno kaznovati posamezne člane delovnega kolektiva s težjimi kaznimi ali z opustom.

Poseben poudarek je bil tudi dejstvu, da je sedanja doba delavskih svetov prekratka. Komaj se člani seznanijo in vpletajo, jim poteče mandatna doba. Torej takrat, ko bi morali pokazati sadove, se morajo umakniti drugim.

Sekretar OK ZK Slovenska Bistrica Alojz Koren meni, da je želja vseh, da se vse naloge, ki so bile na konferenci postavljene, in pa druge ugotovitve in sprejeti sklepi realizirajo. Kajti le tako ne bo treba čez določen čas samo ugotavljati, da so določeni sklepi bili sprejeti, ne pa tudi realizirani. Temu bi morali posvetiti več naporov.

Stevilni so obravnavali problem rasti nezaposlenosti. Vzporodno s tem pa bi morali spremljati delo komisij za sprejem novih zaposlenih. Dogaaja se, je povzročil referent za zaposlovanje Jože Težak, da se pri zaposlovanju nekvalificirane delovne sile sprejema vse preveč po poznanstvu, ne pa po socialnem stanju. Vedno več je tudi nezaposlenih borcev, ki jim manjka leto ali dve do upokojitve. Precejšnje pa je tudi število nezaposlenih otrok borcev.

Na seji občinske konference je bilo izrečenih tudi nekaj dvomov o izpeljavi vseh akcij. Vendar so komunisti poudarili, če bodo vsi stopili v enotno akcijo, bo marsikateri problem že v kratkem času lahko rešen. -b

PUSTOVANJE V SLOVENSKE BISTRICE

Tudi letos bo organiziran v Slovenski Bistrici na pustni torek karneval, ki se bo začel ob drugi uri popoldan. Letos bo karneval izveden v organizaciji kulturno prosvetne organizacije, zbirališče pa bo pri novi osnovni šoli v Slovenski Bistrici. Najboljše maske v karnevalu bodo nagrajene, ocenjevala pa jih bo posebna žirija. -b

Občina Ormož

Kako uskladiti prispevne stopnje?

Nekatere značilnosti s posameznimi zborov volivcev v ormoški občini smo obravnavali že v prejšnji številki Tednika. Pri obravnavi predlogov zborov volivcev pa je potrebno omeniti še predloge republiškega sekretariata za finance. Po vprašanju uskladitve višine stopenj med občinami v Sloveniji je bilo 12. februarja v Ljubljani posvetovanje v skladu z republiškim priporočilom. Med drugim je bilo ob tej priložnosti ugotovljeno, da se ormoška občina ni držala priporočila, ker predlog odloka predvideva nižje stopnje ali drugačno razvrstitev katastrskih občin, kot ga je predlagalo navedeno republiško priporočilo. Nadalje je bilo ugotovljeno, da predlog odloka ni upošteval razlike med višinskimi in nižinskimi predelom občine, zaradi česar so nastopile razlike med sosednjimi občinami Ptuj in Ljutomer. Zaradi uskladitve je bilo po razpravi s predstavniki sosednjih občin in predstavniki republiškega sekretariata osvojeno stališče, da ormoška občina vnaprej ne bo imela prve skupine katastrskih občin, temveč le drugo in tretjo, s tem da se v drugo skupino katastrskih občin razvrstijo v skladu z republiškim priporočilom katastrske občine ravninskega predela Osluševec, Cvetkovi, Trgovišče, Velika Nedelja, Ormož, Hardek, Pušenci, Frankovci, Lopersice, Obrež, Grabe in Središče, medtem ko vse druge skupine katastrskih občin tvorijo tretjo skupino katastrskih občin. Stopnje, ki v odnosu na prejšnji predlog zagotavljajo isto višino sredstev, znašajo za drugo skupino 20 %, za tretjo pa 19 %.

ENOTNEJŠE USKLADITVE ZA OBMOČJE SLOVENIJE

Upravni organ, pristojen za dohodke pri občinski skupščini Ormož, meni, da je bilo potrebno v materialih za sejo občinske skupščine, ki se nanašajo na sprejetje odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevkih in davkih občanov, opozoriti na stališče republiškega sekretariata za finance, ki je od izvršnega sveta SRS

poblaščen izvajati nadzor nad izvajanjem priporočila glede uskladitve stopenj prispevka med občinami, zlasti pa glede obdavčenja kmetijstva. Kot je znano, so bila doslej velika nesorazmerja v višini obremenitev med občinami, ki pa jih po ugotovitvah republike v mnogih primerih ni mogoče opravičevati z možnostmi pogojev doseganja dohodkov, zaradi česar je potrebno vse prispevne stopnje za vse območje Slovenije uskladiti na čim enotnejše kriterije. Da bi se dosegla primerna uskladitev v višini stopenj, priporoča republika v priporočilu, da občine razvrstijo katastrske občine svojega območja po enotnih kriterijih v skupine,

ker samo taka enotna razvrstitev omogoča usklajevanje na določenem nivoju. To usklajevanje je republika za ormoško občino predlagala, s tem da je razvrstila prej navedene katastrske občine v prvo skupino, vse druge pa v tretjo. Tako predlog že predvideva to spremembo, tako da imajo drugo in tretjo skupino s stopnjami, kot smo jih že navedli.

Navedene so nekatere osnovne značilnosti s seje sveta za finance, ki je bila v ponedeljek, 19. tega meseca, ob ponovni obravnavi predloga odloka o spremembah odloka o prispevkih in davkih občanov, obravnavanega v luči republiškega priporočila.

-p

Zbori volilcev v ptujski občini

Te dni razpravljajo v ptujski občini volivci na svojih zbora o zdravstvenem zavarovanju kmetov, o odmeritvi stopenj prispevka od kmetijstva v letu 1968 in o uvedbi krajevnega samoprispevka. Razprave na zborih volivcev, ki so že bili, so bile živahne, predvsem pri oblikovanju višine prispevka za zdravstveno zavarovanje kmetov. Zavarovanci so na vseh zboraht grajali komunalno skupnost, da jim še do danes ni poročala o porabi sredstev. Vsi tega se težko odločajo, kakšna naj bo višina prispevka. Precej ostro so kritizirali zdravstveno oskrbo nasploh, predvsem nehuman odnos zdravniškega osebja do zavarovancev. Zahtevali so, naj OS, oziroma drugi pristojni organi opozorijo zdravstvene zavode na ta problem.

Glede odločitve stopenj za odmero prispevka od kmetijstva volivci niso imeli bistvenih pripomb. Glede krajevnega samoprispevka so se povsod izrazili za referendum. Krajevne skupnosti bodo do prihodnjih zborov volivcev, ki bodo v marcu, pri-

pravile srednjeročne programe razvoja krajevnih skupnosti in predvideli v njih, kolikšna sredstva bodo za izvedbo programa potrebna.

V nedeljo bodo zbori volivcev še v Polenškaku, Ptujski gori, Trnovski vasi, Stopercih, Cirkulnah in Majšperku.

Občina Ljutomer

Sindikata - njegova avtoriteta?

Dosedanja analiza dela sindikata v Ljutomerski občini kaže, da ta družbenopolitična organizacija ni bila dovolj uspešna ter prodorna ter se ni dovolj uspešno uveljavila kot družbenopolitična sila delovnih ljudi. V glavnem sindikat spremlja družbenopolitične in gospodarske dogodke v delovnih organizacijah družbenih in javnih službah, obravnava rezultate in je torej zgolj registrator gospodarskih in družbenopolitičnih dogajanj. Premalo pa je sindikat napravil korenitega na področju uveljavljanja principa samoupravnega mehanizma v delovnih organizacijah, na področju delovnih odnosov (odpusti, brezposelnost), izobraževanja, na področju notranje delitve sredstev, borbe proti samovolji nekaterih vodilnih ljudi, krogov ter organov, na področju birokratizma ter na področju borbe proti ozkosti gledanja na gospodarske in politične probleme komunne in širše skupnosti, je bilo pred kratkim poudarjeno na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta Ljutomer.

Vpliv sindikata na odločanje ...

Sindikati bi moral odločno vplivati na kreiranje gospodarskega in družbenega življenja na svojem območju. Njegov vpliv bi moral segati v podjetij in razreševanja in poglabljanja vprašanj samoupravljanja, delovnih odnosov, delitve dohodka, vpliva na kadrovske politiko in strukturo do neposrednega vpliva na organizacijo in gospodarjenje. Sindikati žal vse preveč pasivno prepuščajo reševanje teh vprašanj izključno samoupravnim organom in organom vodenja. Sindikat ne more odločati, lahko pa vpliva na odločanje, pojasnjuje in se zavzema za pravilnost reševanja naštetih vprašanj. Ravno tega vpliva pa ni dovolj čutiti.

Kako se zoperstaviti negativnim pojavom?

Plenum občinskega sindikalnega sveta Ljutomer je pretežno sestavljen (od občnega zbora) iz mladih ljudi ter iz strokovnjakov, ki bodo občinskemu sindikalnemu vodstvu v komisijah pripravljali analize in druge gradivo. Dejstvo je, je bilo med drugim poudarjeno na seji, če se hočemo zoperstavljati tistim negativnim, toda zelo vplivnim silam, ki gledajo na sindikat ignorantsko in ga smatrajo za laično ter nerensno družbenopolitično organizacijo, moramo biti razgledani in s tem strokovno sposobni za borbeno uveljavljanje načel. Če se to načelo ne da osvojiti, oz. koncept je boljše, je bilo nadalje rečeno na seji, da sindikata sploh ni, kajti

Občina Slov. Bistrica

Razvoj gospodarstva v 1968. letu

Letos sprejemamo že tretje leto plane razvoja občin, odkar smo sprejeli srednjeročne načrte. V tem zadnjem času pa se kažejo že prva uresničevanja temeljnih ciljev reforme tudi v bistriški občini.

Povečanje industrijske proizvodnje

Kljub zmanjšanju v industrijski proizvodnji, ki je nastalo v lanskem letu v bistriški občini za 2,6 odstotka, se pričakuje letos znaten skok naprej. Industrijska proizvodnja bi se naj povečala v letošnjem letu za eno četrtino. Seveda gre to povečanje na račun nove valjarne v tovarni Impol. Če pa gledamo razvoj industrije brez tovarne Impol, pa se bo ta letos povečala za 9,7 odstotka. Razen Impola bo močnejše povečala proizvodnjo še opekarna Pragersko.

Dobra letina v kmetijstvu

Kljub mnogim pomislekom in črnogledostim v kmetijski proizvodnji je bila realizacija v letu 1967 zelo ugodna. Po ocenah se je proizvodnja povečala za devet odstotkov. K temu pa je mnogo pripomogla tudi dobra letina. Edino prodaja kmetijskih

skih proizvodov je zaostajala za proizvodnjo, saj obstajajo že znatne zaloge neprodanih kmetijskih proizvodov.

Na povečanje kmetijske proizvodnje bo tudi letos vplival družbeni sektor z aktiviranjem v preteklih letih vloženih investicij, predvsem v sadjarstvu in vinogradništvu. Povečanju proizvodnje v zasebnem sektorju pa bi naj v letošnjem letu pomagali izboljšati kooperacijski odnosi med zasebnim in družbenim sektorjem.

Povečati blagovni promet

Trgovina v lanskem letu ni dosegla zadovoljivih rezultatov. Povečanje blagovnega prometa je manjše od pol odstotka. Če bi hotela trgovina doseči plan blagovnega prometa, ki je večji za štiri odstotke od lanskega, bo morala obogatiti svoj sortiment in povečati kvaliteto blaga.

Urediti situacijo v gostinstvu

Kot trgovina tudi gostinstvo v minulem letu ni doseglo zadovoljivih rezultatov. Povečanje iztržka je bilo minimalno. Za leto 1968 se predvideva povečanje iztržka za šest odstotkov. Od tega bi se v zasebnem sektorju povečal iztržek za devet, v družbenem sektorju pa za pet odstotkov. Takšno povečanje je predvideno zaradi povečane kupne moči občanov, zlasti pa na povečanju tranzitnega turizma, ki je v minulnem letu precej stagniral.

Povečanje v obrti

Po planu za razvoj občine v letu 1968 je predvideno, da se bo povečal obseg obrtnih storitev za sedem odstotkov. To pa je za štiri odstotke manj kot v lanskem letu.

Znatno povečanje izvoza

Povečanje izvoza v letu 1968 temelji predvsem na povečanju izvoza v tovarni Impol, medtem ko bodo ostala podjetja celotno zmanjševala izvoz. Kljub temu pa bi znašalo povečanje

POPRAVKI

Prosimo bralce, da nam oprostijo napake, ki so se prithotale v prejšnjo številko našega lista:

na prvi strani v uvodnem pregledu vsebine berite pravilno: Kako bo dočkal Ptuj 1900-letnico;

na prvi strani v vabilu Zavoda za folklorne prireditve je pravilno datum: 25. februar 1968, ne pa 28. februar 1968;

na drugi in na šesti strani naslov sestavka o pravicah in obveznostih v zdravstvenem zavarovanju kmetov, ki se pravilno glasi: Kakšne pravice in obveznosti v zdravstvenem zavarovanju kmetov;

na tretji strani v četrtim stolpcu sestavka Kako bo dočkal Ptuj 1900-letnico? berite pravilno: ... prav tako na Ožboltovi cerkvi in prostiji.

na šesti strani v sestavku Ormož skozi stoletja, berite v tretjem stolpcu pod podnaslovom Tlaka na koncu tretjega odstavka ... kar da povprečno na koledarsko leto 96 delovnih let tlake;

na osmi strani v osmrtnici Jana Oeltjena: ... da je v 88. letu starosti preminil ...;

Žetale

V Zetalah je bila razprava na zboru volivcev živahna in razumna. Zbor volivcev je sklenil: v zvezi s socialnim zavarovanjem so sprejeli »varianto« 5 odst. in 18.000 S din kot najprimernejšo. Krajevni samoprispevek naj se sprejme na referendumu. Volivci so spraševali, kdaj bo rešena polna zaposlitev šefa krajevnih pisarne. Posle opravlja samo dvakrat tedensko, kar je premalo. Most na cesti Stoperce je neuporaben. Onesposobil ga je KK-lesni obrat. Volivci so negodovali nad slabim odkupom kmetijskih pridelkov, predvsem sadja.

Z. R.

izvoza 40 odstotkov. To pa je za 34 odstotkov več kot v lanskem letu.

Zaposlovanje

Sredi leta 1967 se je umirila tendenca zniževanja števila zaposlenih. Kljub temu pa se je število zaposlenih glede na leto 1964 zmanjšalo za 220.

V istem obdobju, ko se je zmanjšalo število zaposlenih v družbenem sektorju, se je povečalo število zaposlenih v zasebnem sektorju za 14 odstotkov, vendar — gledano v številkah — znaša to samo 29 več zaposlenih.

Povečanje osebnih dohodkov

V družbenem sektorju so se povprečni osebni dohodki povečali v letu 1967 za 14 odstotkov, kar pa je relativno manj kot v letu 1966. Če primerjamo to povečanje osebnih dohodkov v primerjavi s povečanjem družbenega proizvoda, lahko ugotovimo, da je to povečanje osebnih dohodkov skladno.

Za letošnje leto je predvideno povečanje osebnih dohodkov za 6,6 odstotka. Tako povečanje ni pretirano, če se upošteva povečanje življenjskih stroškov v letu 1968.

Letošnji plan razvoja občine je zahtevan zelo realno. Vendar ga bo mogoče doseči le ob aktiviranju vseh sil, da se ne bi ponovila slika iz lanskega leta, ko se je industrijska proizvodnja zmanjšala za 2,6 odstotka.

-b

Lovrenc — naselje Apače

Po občinski razpravi na zboru volivcev so navzoči sprejeli predlog, naj bodo obveznosti zavarovanja kmetov kakor leta 1967. Soglašali so s 4 % stopnjo na katastrski dohodek za uvedbo krajevnega samoprispevka. Spraševali so se, kako naj plačujejo socialni prispevek 20.000 S dinarjev tisti, ki imajo do 1 ha zemlje in nobene druge možnosti zaslužka. Pritoževali so se nad nevdzdržnimi cestami in prevelikimi razlikami v osebnih dohodkih.

Zbor volivcev za KS Dolena

ZA NASELJA BOLEČKA VAS DOLENA. ZG. PRISTAVA IN POPOVCI

Zbor je prišel Anton Zlahtič, odbornik občinskega zbora. Poleg ostalega so razpravljali tudi o programu dela KS za letošnje leto. Obrazložil ga je Ignac Purž. V programu so najnujnejša dela komunalne dejavnosti. Po programu bi radi uredili ograjo na pokopališču, cesto Vildon, mali vodovod, most na Selah, dopolnili elektrifikacijo in kar se da dobro vzdrževali ceste. Zbor je program sprejel, a takoj so ugotovili, da sama krajevna skupnost potrebnih finančnih sredstev ne bo zmogla. Janez Glažar je predlagal, da je treba dvigniti ceno (pri mostu) Bolečka vas—Dolena. Cesta je nižja od travnikov. Ob vsakem deževju, posebno ob navih, voda preplavi cesto. Delavci in drugi občani morajo vsled tega gaziti mrzlo vodo. Z nasipom ceste bi se stvar izboljšala.

TOPLO VREME IN NJEGOVI VPLIVI

Sorazmeroma lepo in toplo vreme, ki je za mesec februar sicer redkost, pomeni za kmete pričetek prvih spomladanskih del. Tako v Slov. goricah že lahko opazimo, da so kmetje pričeli s čiščenjem in obrezovanjem sadnega drevja, rigolanjem, s sejo v gozdu itd. Kar je še posebej zanimivo, lahko v večjih krajih slišimo brnenje motorne žage, ki je pomembna pridobitev na poti oskrbovanja kmetov z lažjo kmetijsko mehanizacijo. Orjaška drevesa, ob katerih je bilo pri podiranju še včeraj prelite precej znoja in izgubljenega časa, padajo danes po nekaj minutah in ne morejo kljubovati toku časa in napredka kmetijske mehanizacije, ki je imajo naši kmetje žal še vedno premalo.

Za zimsko škropljenje sadnega drevja med kmeti ni opaziti posebnega zanimanja, saj imajo iz leta v leto večje težave s prodajo sadja. Vendar moramo poudariti, da je škropljenje nujno, če hočemo, da nam ne bodo boleznimi uničili že tako rečnih slovenjgorskih sadovnjakov.

Zaradi trenutnih vremenskih razmer so vznemirjeni tudi lovci, saj je opaziti tudi divjadjo, predvsem med zajci, »spomladanske svatovske ples« in je vprašanje, če ne bo takrat, ko bodo rojena prva gnezda — zopet huda zima, ki bo uničila ves mladi zajčji rod.

J. S.

Občina Lenart

Politika zaposlovanja in povečanje osebnih dohodkov

Na področju zaposlovanja v letošnjem letu v lenartski občini ni pričakovati, da bo možno zadovoljiti vse potrebe po delu, ki bodo posledica prirastka aktivnega prebivalstva, kot tudi tendence spremenjene socialne strukture prebivalstva. Ob predvidenem povečanju proizvodnje je predvideno, da se bo število zaposlenih v družbenem sektorju povečalo za 1,3 odstotka, od tega nekoliko več v gospodarstvu, manj pa v negospodarskih dejavnostih. V zasebnem sektorju se sicer predvideva, da se bo število zaposlenih povečalo za 15 odstotkov, vendar to absolutno ne predstavlja bistvenega povečanja. Glede na vse to lahko tudi v letošnjem letu pričakujemo nadaljnje odhajanje nezaposlenih v sosednje občine in tudi v inozemstvo. Pričakovati pa je povečanje števila sezonsko zaposlene delovne sile v gradbeništvu in v zasebnem sektorju kmetijstva.

Povprečni osebni dohodki za-

poslenih v družbenem sektorju se bodo glede na povečanje obsega proizvodnje in storitev povečali od 711 novih dinarjev povprečno v letu 1967 na 750 novih dinarjev v letu 1968 ali za pet odstotkov. Masa sredstev, namenjenih za osebne dohodke, pa se bo verjetno povečala za šest do sedem odstotkov. Pri tem povečanju pa morajo upoštevati občani to, da bo prišlo v letošnjem letu do vplivov, ki bodo delovali, da se realni osebni dohodki ne bodo tako povečali kot nominalni. Na to bo vplivalo predvsem naslednje: povečanje stanarin, povečanje cen komunalnih storitev, samoprispevki občanov in povečanje drugih neblagovnih izdatkov. Če si to povečanje nekoliko bolj po domače razložimo, lahko rečemo, da je to povečanje samo »optična prevara«, ki nam ne bo prinesla česa posebnega, ker bomo zaradi tega morali na drugi strani globlje seči v žep.

J. S.

V ponedeljek 26. februarja seja SO Ormož

Predsednik občinske skupščine Ormož Franc Novak je sklical za ponedeljek, 26. t. m., skupno sejo obeh zborov občinske skupščine z naslednjim dnevnim redom: 1. pregled sklepov in odobritev zapisnika X. skupne seje z dne 27. januarja 1968; 2. odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevkih in davkih občanov v občini Ormož; 3. odlok o komunalnih takсах v občini Ormož; 4. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča; 5. odlok o proračunu občine Ormož za leto 1968; 6. odlok o sredstvih za vzgojo in izobraževanje v občini Ormož; 7. razprava o finančnem načrtu splošnega kmetijskega sklada za leto 1968; 8. vprašanja in odgovori.

-p

Z zbora v Selah

ZA OBMOČJE KS DOLENA — NASELJA SELA, BARISLAVCI IN TRNOVCI

V razpravi je Janez Murko vprašal, kako dolgo bodo še kmetje zavarovanci plačevali primanjkljaje za zdravstveno zavarovanje. Zdravko Turnšek, predsednik OK SZDL Ptuj je menil, da ni mogoče sprejeti predloga za pavšalno in katastrsko obremenitev kmetov zavarovancev s katastrskim dohodkom do 100.000 S din; da bi ti plačevali pavšal 20.000 S din in 4,2 odstotka na katastrski dohodek. To potrjuje dejstvo, da moramo obstoj teh reševati s socialnimi podporami. Po daljši razpravi je bilo na zboru sprejetih več predlogov. Volivci so podprli predlog Alojza Krajnc, da bi sprejeli odlok o čiščenju in vzdrževanju grobov med letom na vidovskem pokopališču.

Tujec v Jugoslaviji

Vse več tujcev hoče živeti v Jugoslaviji

V zadnjih letih vse več tujcev zahteva stalno naselitev v naši državi. V Jugoslaviji živi danes več kot 25.000 tujcev. Polovica teh so egiptski Makedonci, ki živijo pretežno v Makedoniji, drugi pa so se naselili v Hrvaški in Srbiji.

Stalna naselitev se po zakonu dovoli tujcu, ki je dobil azil, potem tistim, katerih družine stalno živijo v Jugoslaviji, kakor tujcem jugoslovanskega porekla ali če so sklenili zakonsko zvezo z našim državljanom. Samo izjemno pa se dovoli naselitev tujcu v primeru, če niso izpolnjeni gornji pogoji.

Večje število zahtev za naselitev ustvarja precejšnje težave, nekateri teh pogojev niso dovolj precizirani. S predpisi npr. ni določeno, kaj je razumeti z izrazom materialna preskrbljenost, kar je sicer eden izmed najvažnejših pogojev za naselitev, tudi ni precizno določeno, katerim tujcem jugoslovanskega porekla ni mogoče odobriti stalne naselitve.

Kdo se želi vrniti?

Največje težave so z ljudmi, ki so se po odpustu iz jugoslovanskega državljanstva izselili in se sedaj želijo vrniti. Najpogostejše so to Turki, Židje in Siptari. So primeri, da naši bivši državljani, ki so se po vojni izselili, ne zahtevajo samo dovoljenja za povratek, temveč na poti skozi Jugoslavijo ali ob zasebnem obisku ostanejo tukaj, potem pa zahtevajo odobritev stalne naselitve.

Dovoljenja za vselitev zahtevajo celo folksojlerji in drugi emigranti, ki so zaradi sodelovanja v sovražnih silah po drugi svetovni vojni pobegnili iz Jugoslavije. Pri tem se sklicujejo na svoje jugoslovansko poreklo trdeč, da s tem izpolnjujejo zakonske pogoje.

Ekonomski izseljenci

V naši državi živi tudi večje število ekonomskih izseljencev — povratnikov. To so pretežno ameriški državljani, ki pa jih po

naših zakonih smatramo tudi za naše državljane. Tem je bila doslej oobrena stalna naselitev, tega pa v zadnjem času ne delajo več, ker se jih upošteva kot naše državljane. Ti pa še dalje zahtevajo status stalno nastanjenega tujca, ker se bojijo, da bi jih ameriške oblasti lahko tretirale kot izključno jugoslovanske državljane ter jim ukinile pravice iz socialnega zavarovanja, pridobljene v ZDA. Vendar je ta strah odveč, ker je z dogovorom vlad

SFRJ in ZDA določeno, da ti ljudje ohranijo svoje v ZDA pridobljene pravice, čeprav uživajo v naši državi status Jugoslovana.

Strožji pogoji

Sedaj predlagajo zaobstritev pogojev pri reševanju zahtev za odobritev vselitve v Jugoslavijo. Tiste, ki imajo dvojno državljanstvo, bi po zakonu imeli samo za Jugoslovane in bi tako izgubili status tujca. Se dalje bi lahko

uporabljali svoje potne dokumente, vendar samo izven Jugoslavije. Osebam, ki so se po odpustu iz jugoslovanskega državljanstva izselile po vojni, tudi v bodoče ne bi dovoljevali nastanitve. Odločanje bodo tudi zahtevali folksojlerji in belogardisti.

Mnogo bolj vsestransko bi bilo treba ocenjevati tudi materialne možnosti tujcev za življenje v naši državi. To so doslej v raznih krajih naše države različno tolmačili. Materialna preskrbljenost kot enega izmed pogojev za naselitev bi dokazal tujec z dokumenti o materialnih sredstvih, ki bi mu omogočala živeti, kot živijo povprečni Jugoslovani. VS

Priprave za 1900-letnico Ptuja

Številne prireditve v jubilejnem letu

Menda ni Ptujčana in okolice, ki še ne bi vedel, da bo leto praznovalo prihodnje leto velik jubilej, 1900-letnico obstoja. Vse češče steče med pogovori prebivalcev o vsakdanjih težavah in uspehih beseda tudi o tem, kako bodo prihodnje leto proslavili ta jubilej. Mnogi menijo, da 1900-letnica mesta ni kar tako in da bi morali ta jubilej res solidno proslaviti. Vedno bolj se zanimajo, kaj se za to leto pripravlja. Mnogi so ponosni, da so stanovanjci zgodovinskega mesta. Strogi opazovalci razvoja dogodkov v mestu, predvsem pa tisti, ki so neposredno prizadeti, pa tarnajo nad škodo, ki nastaja v propadajočem mestu, saj so ga šele zadnje čase začeli popravljati. Omenjajo nekatera stara slovenska mesta in ugotavljajo, kako čudovito so jih obnovili.

O tem in podobnih vprašanjih predvsem pa o programu prireditve in ureditvi mesta za jubilejno leto in za bodoče, razpravljajo zadnje čase na sestankih odborov in pododborov za pripravo praznovanja 1900-letnice Ptujja. Odbor se zaveda pomembnega jubileja, a se je moral pri se-

stavljanju zadržati v okviru finančnih možnosti. Pri sestavljanju prireditve so pazili predvsem na to, da bodo to res za to leto primerne prireditve, program ureditve mesta pa so pripravili tako, da bo večji cel, kar bo napravljenega, večjega in dolgoročnejšega pomena. Res nima smisla, da bi gradili kake drage kulise, ki bi jih čez noč podrl. Predvsem so si postavili nalogo, kar se da lepo urediti mesto in pripraviti skozi vse leto primerne prireditve.

Ker smo o načrtu ureditve mesta pisali že zadnjič, naj omenim tokrat prireditve, ki se pripravljajo za jubilejno leto. V okviru prireditve so zajeli mesto in okolice. Jubilejno leto bi pričeli s slavnostno akademijo. Orvortveno akademijo bo izvedlo ptujsko amatersko gledališče s sodelovanjem prosvetnih društev iz vasi.

Program bo pripravil režiser Peter Malec. Sledila bo alfarska razstava del Franceta Miheliča. V Ptujju je slikar zrasel in umetniško delal. Razstavo bo pripravila Marija Mirković. V drugem mesecu jubilejnega leta bi pripravili še posebno svečano Prešernovo proslavo. Pri tej proslavi bi največ sodelovala DPD Svoboda iz Ptujja. Ptuj je središče živega udejstvovanja v folkloru, zato bo primerna razstava mask v pokrajinskem muzeju. Uredil jo bo Vitomir Belaj. V kurentovanje v prihodnjem letu bo treba pritegniti vse slovenske za karnevalne primerne skupine. Na programu je tudi etnografska razstava v razstavnem stolpu in zborovanje slovenskih etnografov. Stoletnico ptujске gimnazije bi proslavili na posebni akademiji, ki bi jo pripravila gimnazija v aprilu. Akademski slikar Albin Lugarič bo pripravil razstavo ptujskih akademskih slikarjev.

Maja meseca bi slavili 50-letnico glasbene šole v Ptujju. Pripravili bi tudi razstavo amaterske fotografije z določeno tematiko o Ptujju. Ob dnevu mladosti bi bila medobčinska revija mladinskih pevskih zborov iz Ormoža, Varadina, Kacovca in Ptujja. Revija bo na dvorišču Minoritskega samostana, ki ga bo treba temo primerno urediti. V drugi polovici maja bo oprta arheološka razstava o Ptujju iz prvega stoletja. Oprta bo do simpozija arheologov v oktobru. V narodnem domu bo pripravila študijska knjižnica knjižno razstavo. V gledališču bodo brali dela na prireditvi pod naslovom »Ptuj nekoč in danes«.

Občinska zveza za telesno kulturo v Ptujju bo organizirala telovadni nastop. Športne igre in podobna športna tekmovanja. Na prostem bi pripravili dramsko delo: Kreft — Velika puntarija. V juliju bi bil medobčinski nastop galicjev. V avgustu bo občinski praznik. Če tega datuma ne bodo prestavili na peti april, ko je bila ustanovljena slovenskogaški četa Občinska skupščina bi organizirala osrednjo proslavo 1900-letnice Ptujja. V načrtu je tudi arhevska razstava — Ptuj skozi stoletja. V oktobru bi bil turistični kongres na Borlu. Zborovanje zgodovinarjev bo v gledališču. Pripravili bodo tudi razstavo starih fotografij.

Prireditelji upajo, da bodo prireditve uspele. tako da bodo zadovoljni domačini in tuji turisti.

Z. R.

Občina Lenart

Delo sanitarne inšpekcije

(Nadaljevanje in konec)

Posebno pozornost so posvetili tudi osebam, zaposlenim v živilskih obratih. Ob kontrolnih pregledih so ugotovili, da je večina zaposlenih zanemarjala redne zdravniške preglede. Vsi, ki med letom še niso bili pregledani, so bili napoteni na potrebne zdravniške preglede. Dva zasebna gostilničarja pa sta bila zaradi kršitve navedenih zakonskih določil, ki pogojujejo obvezne zdravniške preglede, prijavljena sodniku za prekrške.

Nadzorstvo na področju Komunalne higijene

Na področju nadzora nad lokacijami in gradnjami stanovanjskih in drugih objektov je sanitarna inšpekcija sodelovala z gradbeno inšpekcijo. Po predhodnih ogledih na kraju samem je sanitarni inšpektor izdal potrebna soglasja k lokacijam. Takih soglasij je bilo lanske leto izdanih 17. Izdanih je bilo tudi 22 soglasij k projektom. Med pomembnejšimi objekti, ki so bili zgrajeni oziroma dograjeni v lanskem letu, so lokalni vodovod v Zgornji Ščavnici, paviljon TP Potrošnik-Izbira (samoopostrežna trgovina z bifejem, prodajalna za konfekcijo in prodajalna za pohištvo), tri avtomatske delavnice, gostilna Siker v Močni itd. Redna kontrola gradnje objektov je bila v sodelovanju z zavodom za zdravstveno varstvo Maribor. Sanitarni inšpektor Albert Giorliutti je mnenja, da bo na tem področju potrebno še tesnejše sodelovanje. Zavod za zdravstveno varstvo je redno jemal vzorce v vseh vodnih objektih in vodovodih na območju občine Lenart in o vsem obveščal sanitarno inšpekcijo, da je lahko primerno in potrebno ukrepala.

V trgu Lenart so v lanskem letu precej poostriili kontrolo nad ureditvijo dvorišč in gnojšč. Še posebej je bilo to potrebno tam, kjer redijo živino. Tako je sanitarna inšpekcija v sodelovanju z veterinarsko inšpekcijo v lanskem letu opravila preglede pri vseh, ki gojijo v trgu domače živali. Ob pregledih so bili sestavljeni potrebni zapisniki, izdani pa sta bili tudi dve odločbi za ureditev dvorišča oziroma gnojšč.

Področje epidemiologije in zdravstva

Na območju občine Lenart je precejšnje število tuberkuloznih bolnikov. Ugotovljeno je, da TBC bolniki silno neresno jemljejo zdravljenje in se ne za-vedajo, da s svojo boleznijo nevarni tudi za okolico, v kateri se gibljejo. Delo na tem področju je izredno težavno. V letu 1967 je sanitarna inšpekcija izdala pet odločb o obveznem oziroma prisilnem zdravljenju. Stiri bolniki so bili napoteni v specialno bolnišnico za TBC, eden pa na zdravljenje v PTD Lenart. V dveh primerih so morali ukrepati s pomočjo organov milice. Dva bolnika sta bila predlagana za kaznovanje, ker se nista hotela zdraviti niti na odločbo o prisilnem zdravljenju.

Sanitarni inšpektor je sodeloval z zdravstvenim zavodom Lenart pri organizaciji obveznega cepjenja dojenčkov, predšolskih in šolskih otrok proti kozam, poliomielitisu itd.

Šolska higiena

Sanitarni inšpektor je v lanskem letu sodeloval tudi v komisiji ob prevzemu adaptirane šole v Lenartu in ob prevzemu vodovoda v osnovni šoli Cerkevoda.

Temeljitejši pregledi posameznih šol niso bili izvedeni skupaj. Dejstvo je, da so šole v lenartski občini kot tudi drugod še vedno zelo slabo urejene in opremljene.

Sanitarna inšpekcija je poleg navedenih opravil opravila tudi redne kontrolne preglede v obrtnih delavnicah in ostalih obratih, ki sodijo v kontrolo sanitarne inšpekcije.

Zaradi naglega razvoja in napredka, ki se odraža na vseh področjih našega življenja, so potrebne sodobne ureditve prehrabnih in gostinskih obratov, ki pa vzporedno s tem zahtevajo tudi večje in zahtevnejše sanitarno-nadzorstvene naloge.

Potrošniki postajajo iz dneva v dan vse bolj zahtevni, zahtevajo sodobne prodajalne, primerno postrežbo in predvsem kvalitetno blago. Prav zaradi tega morajo inšpekcijske službe temu področju posvetiti še posebno pozornost.

J. S.

ga proračuna pa znaša 6.045.000 N din.

Povečanje prispevkov

V strukturi dohodkov predstavljajo prispevki največji del vseh sredstev proračuna. Po predvidevanju bodo ti povečani za 11,02%.

Prispevki iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja bodo za 26.258 N din manjši zaradi spremenjene stopnje prispevka od 5,2% na 4,74%. Kljub temu da predvidevajo porast osebnih dohodkov v nominalnem znesku za 8%, ne bodo mogli zaradi te stopnje pokriti izpada dohodkov.

Prispevki iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti bodo večji za 329.516 N din v primerjavi z lanskoletno realizacijo. Pri tem pa je potrebno upoštevati, da so v tem znesku zajeti tudi dohodki v višini 57.923 N din, ki predstavljajo olajšave za borce NOB in borce za severno mejo. Po predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov v ormoški občini se v bodoče ne bi več priznavale olajšave, ampak priznavalnino po ustreznem občinskem odloku. V primeru, da skupščina na ponedeljkovi seji osvoji ta predlog, bo predpis za znesek olajšav večji. V razporeditvi dohodkov pa se bodo povečali izdatki za priznavalnino. Prav tako je potrebno upoštevati, da je znašal lanskoletni predpis prispevka iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti 1.611.985 N din. Nova obremenitev bo dejansko večja za 130.083 N din.

Drugi dohodki v skupini prispevkov se povečajo za 74.999 N

In drugi dohodki

Drugi dohodki v skupini prispevkov se povečajo za 74.999 N

Gradnja mostu čez Dravo v Ormožu

Februarja lanskega leta je mariborsko podjetje Tehnogradnje pričelo z deli pri gradnji novega mostu na reki Dravi pri Ormožu. Po pogodbi bi morali most zgraditi do 15. decembra lanskega leta. Pri kopanju pa so našli na temelje starega mostu. Največ pregledav je bil delal stebel, ki je segal 7 metrov pod vodno gladino. Hkrati pa je bil preozek in neuporaben za enega izmed nosilcev novega mostu. Lanskoletna visoka voda je tdai povzročila, da dela niso potekala po predvidenem načrtu. Podjetje Tehnogradnje, je zaradi nastalih težav prosilo občinsko skupščino Ormož in druge solnvestitorje, da se rok za izgradnjo mostu pomakne za tri mesece. Ob ugodnem vremenu pa pričakujejo, da bo most končan do konca marca.

Sirina vozišča mostu bo znašala 6 metrov, pločnika na obeh

straneh vozišča, pa bosta skupno znašala 2,50 metrov. Most bo imel popolno nosilnost, tako da bo omogočen preko njega prevoz z vsemi prevoznimi sredstvi. Izdelan je iz prednapetega betona, iz njegovih montažnih ele-

mentov. Kar predstavlja nov sistem gradnje mostov v Sloveniji. Da bi ob izgraditvi mostu prometne bile ceste, ki vodijo preko njega, v polni meri izkoriščene, so že s hrvatske strani od Vrata-

(Konec na 6. strani)



Novi most dobiva končno podobo.

Pisma uredništvu

Še o »zlato« in »blato«

Glede na to, da želi Martin Slodnjak nekatera pojasniti na članku, s katerim sem poskušal seznaniti državljane z območja Juršinci-Polenšak z vsem v zvezi s člankom »Blato tebi, zlato meni« v Večeru dne 1. decembra 1967 izpod peresa F. F. in je moj odgovor nanj izšel v Večeru in potem še v Tedniku, naslednje:

1. Da je bil odgovor enake vsebine objavljen v dveh časopisih, ni direktno moja krivda. Članek je bil objavljen v Večeru in sem tja poslal tudi odgovor. Ker tega časopisa nimam, sem prošil soslužbenca, da me obvesti, če bo odgovor objavljen. Ta mi je na moja vprašanja vedno odgovarjal negativno, zato sem poslal odgovor Tedniku.

2. Mačku na rep ni stopil F. F. niti Martin Slodnjak, temveč »Vek«.

3. V prispevku, kakor imenuje moj odgovor na prvi sestavek v zadevi, ni nobenih netočnosti, niti nobenih enostranskih ocen in vidim tudi sam »kuno na nebu«.

4. Cesta, zaradi katere F. F. pretača solze, ni bila nikomur predana pod pritiskom. Predsednik Martin Slodnjak je bil dobro poučen s strani komisije za prekatégorizacijo cest IV. reda v celotni zadevi. Končno služijo vse ceste javnemu namenu, ne pa samo toliko obravnavana cesta Polenšak—Juršinci. Končno, ali lahko komunalno podjetje vzdržuje vse kolovoze v občini? So še bolj prometne, pa jih vzdržujejo krajeje skupnosti?

Martina Slodnjaka zanima, kje sem dobil imena »nas treh, ki smo v sili razmer podpisali zapisnik«. Se vam ne zdi, Martin Slodnjak, tu uprašanje smešno?

In končno, »Vek« je zgrabil v prazno, glede celotne problematike cest skozi svojo, nekoliko preveč subjektivno prizmo. Ali mislite, Martin Slodnjak, da imajo recimo v Dolni, na Vildonu oziroma v Kočicah, pa v Cirkulanah, v Gruškovicu, v Gruškovju itd. slabše pogoje kot so na Polenškaku in v Juršincih, pa so s krajevnim samoprispevom zgradili nove ceste na ugodnejših trasah, stare pa opustili?

Konkretno: lansko leto je krajevna skupnost Dolna prosila za zakoličenje nove cestne trase z

Dolene na vrh Vildona. Kako so delali in v kakšnih pogojih? Buldožerska dela, ki niso bila poceni — trasa je dolga okrog 3 km — so plačali s krajevnim samoprispevom. Seveda je use to dosegljivo le z aktivnim delom za to odgovornih funkcionarjev.

In še to: »Vek« se ne skriva za neznanim psevdonomom, ker je bil še večkrat podpisan, posebno Martinu Slodnjaku ni neznan.

Veko

P. S. Izvedeli smo, da sta se Martin Slodnjak in Veko sporazumela, da bosta skupno in s pomočjo tamkajšnjih vaščanov uredila predmetno cesto. S tem, mislimo, je najden to-zadevni koristni kompromis.

Uredništvo

Ali res mora tako biti?

Iz naše vasi potuje vsak dan 20 do 40 ljudi z avtobusi. Redni potniki so dijaki, uslužbeni, delavci, ob tržnih dneh pa je mnogo drugih občanov, ki so tudi iz oddaljenih vasi: Zamušani, Formin, Gajevci in Mala vas prihajajo na našo avtobusno postajo.

Kakšna je naša avtobusna postaja in kdo jo je tja določil?

Je pred nekdanjim gasilskim domom in med dvema oguljenima kostonjeva drevesoma, prav v trdi temi, ob mlakuži, v katero večkrat zavozijo avtobus in okropi potnike. Ob vlažnem vremenu so potniki tam v blatu in nikjer ni zavetja, kamor bi se umaknili pred mrzlim vetrom ali pred padavinami. Potniki imajo utis, da se nekdo iz njih norčuje.

Avtobusna postaja v Gorišnici je bila precej časa pred gostilno Horvat in pred trgovino Panonija na razsvetljenem prostoru, kjer so si potniki lahko poiskali zavetje pred vetrom in padavinami pod kapom obeh stebrov ali v lokalu. Pred gostilno je večji parkirni prostor, kjer se ustavljajo celo tovornjaki s prikolicami. Tam ni nobenega križišča, kakor si ga je nepoučen organ zamislil. Mimo trgovine je proti severu le dva metra široka pot za pešce, medtem ko je ravno na sedanjem postajališču križišče za vozni promet.

Ljudje, ki odločajo o tem, kje so avtobusne postaje, naj bi se v zimskem času vsaj za en dan postavili v naš položaj. Mislim, da bi hitro uvideli, da tako ne bi smelo biti. Zakaj potnikov nič ne povprašajo? Je avtobus zaradi potnikov, ali so potniki zaradi avtobusa?

Če že iz kakšnih opravičenih razlogov (doslej jih še nihče ni javno pojasnil) ni mogoče prenesti postaje iz teme na razsvetljeni prostor, kjer potniki ne bodo na takem prepihu, nam dajte na obstoječi postaji luč in zakoličite pred vremenskimi nepravilnostmi, zasujite mlakuže in dajte nam dovolj prostora v avtobusih, da se ne bomo vsak dan stiskali, kakor bi se zastoj vozil in bili nadse srečni, da se sploh odpeljemo.

Komunalno podjetje Ptuj pa naj razmisli, ali ne bi kazalo vključiti v promet tudi našega okolisa. S tem bi razbremenili druge avtobuse.

Želim odgovor na to pismo. Želim zvedeti, zakaj ne moremo imeti postaje tam, kjer jo želimo. Komu na ljubo so jo določili tam v temi in blatu?

V imenu potnikov Č. N.

Prleško nastojanje v Mezgovcih

Vaščani iz Mezgovce so v soboto, 17. t. m., pripravili v gasilskem domu celotno demonstracijo prleškega gostovanja, — z vsemi bogatimi običaji in smešnicami, ki spremljajo resnične vaške prleške gostije. Gostijo so popostrili z vsemi osebami, ki so lastne svečanemu aktu sklenitve zakonske zveze. Tako so imeli »ženina in nevesto«, starešinarja, svatevčjake in ostale »osebnosti«, ki so navzoče na vsaki gostiji. Seveda niso manjkali tudi gostje, ki so jih predstavljali vaščani iz Mezgovce in nekateri javljeni iz sosednjih krajev. Imeli so tudi »fajmoštra«, ki je mladoporočencema odprl vrata v zakonsko kletko.

Večer je potekal v izredno vselem vzdušju, ki so ga še posebej poživeli trije muzikantje, ki so poskrbeli, da so zbrani »svatje« lahko tudi zaplesali. Skratka, prikaz prleškega gostovanja je zelo uspel, saj je celoten ceremonijal pričaral navzočim pravo svatovsko vzdušje s starimi običaji, ki žal iz dneva v dan vse bolj izumirajo. Nekdanje kmečke gostije postajajo vse preveč »uradne« in »civilizirane«. Iz njih vse bolj izginja živ kmečki humor in bogata kulturno zgodovinska dediščina naših prednikov. Vendar pa je prleško gostovanje v Mezgovcih v tem pogledu vsekakor lep uspeh, ki bo precej pripomogel, da stari običaji in smešnice na kmečkih gostijah, še ne bodo tako kmalu prišle v pozabo.

J. S.

Požarna varnost v lenarški občini

Malomarnost, vzrok številnih požarov

Požarno preventivo kot osnovno dejavnost požarne varnosti je v lanskem letu v rednih kontrolnih pregledih opravljal referent za požarno varnost. Predvsem so prišli tukaj v poštev le večje gospodarske organizacije in ustanove. Občinska komisija za požarno varnost je opravila lansko leto 52 kontrolnih pregledov. Pri opravljanju tega dela je komisija ugotovila mnogo nepravilnosti, od katerih so jih nekaj odpravile gospodarske organizacije takoj, nekaj pa tudi šele po izdaji odločb. Tako so v lanskem letu izdali za odpravo večjih požarno-varnostnih pomanjkljivosti 33 odločb.

Referent, ki je delal poleg prometa tudi na požarni varnosti, zaradi preobremenjenosti ni mogel pregledati niti vseh gospodarskih delovnih organizacij, kje šele stanje požarne varnosti v zasebnem sektorju.

Stanje požarne varnosti na območju lenarške občine ni zadovoljivo. Delo bo potrebno v bodoče drugače razdeliti in v tej smeri storiti mnogo več, kot je bilo storjenega do sedaj.

V lanskem letu je bilo na območju lenarške občine registriranih enajst požarov, od tega trije požari v družbenem sektorju in osem požarov v zasebnem sektorju. Po nestrokovni oceni znaša skupna škoda 361 tisoč 550 novih dinarjev, od tega na zavarovanih objektih 300 tisoč novih dinarjev, na nezavarovanih objektih pa 61.550 novih dinarjev. Na objektih družbenega premoženja je zna-

šala po požaru povzročena škoda 135.000 novih dinarjev.

Po oceni je bila rešena vrednost premoženja v vrednosti 345.000 novih dinarjev. Iz navedenega sledi, da so gasilska društva s svojim požarovalnim delom ohranila 345.000 novih dinarjev premoženja. Njihovi uspehi bi lahko bili še večji, če bi imela gasilska društva na razpolago tehnično opremo, brez katere kljub dobri volji

pri požaru ne morejo veliko pomagati.

Mnogim požarom botrujeta malomarnost in neupoštevanje požarno-varnostnih predpisov. Mnogokrat nas lahko vse to veliko stane. Zavarujemo svoje domove proti požaru in upoštevajmo požarno-varnostne predpise! Ni izključeno, da ne bo danes ali jutri »rdeči petelin« zapel tudi na naši strehi.

J. S.

Pred sejo SO Ormož

Zakaj sprememba odloka o prispevkih in davkih?

Decembrska seja občinske skupščine Ormož je obravnavala dosedanje prispevke in davke v občini. O značilnosti s te razprave smo že poročali. Izdelani predlogi na seji so bili posredovani zborom volivcem, ki so bili v ormoški občini pred kratkim in na katere so dali volilci svoje pripombe. Seja občinske skupščine Ormož v ponedeljek, 26. t. m., bo razpravljala in sprejela odlok o dopolnitvah od-

loka o prispevkih in davkih občanov. Odbornikom je bila poleg predloga odloka še posredovana v gradivu za sejo skupščine tudi obrazložitev k spremembam odloka o prispevkih in davkih občanov.

Občinski odlok o prispevkih in davkih občanov (Uradni vestnik občine Ormož in Ptuj, št. 4-52/67), je potrebno zaradi sprememb občinskih stopenj za prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti in zaradi nekaterih določb obdavčitve obrtnikov po spremembi republiškega zakona o prispevkih in davkih občanov spremeniti v naslednjem:

Nova stopnja prispevka iz osebnega dohodka

1. Zaradi določitve novih stopenj med federacijo, republiko in občino se z odlokom določa nova stopnja prispevka iz osebnega dohodka od delovnega razmerja. Ta stopnja je v letu 1967 znašala 5,2%, v letu 1968 pa znaša 3,74%. S posebnim odlokom pa je predpisana 1% stopnja za financiranje izobraževanja, da znaša skupna stopnja prispevka iz osebnega dohodka od delovnega razmerja 4,74%. Stopnja za izobraževanje je določena na podlagi višine sredstev, ki se odvajajo od realiziranih dohodkov proračuna.

Višja osnova za gospodinjke pomočnice, ribiške paznike

2. Za kategorijo zavezancev, ki plačujejo prispevek od osebnega dohodka od delovnega razmerja po pavšalnih osnovah, se

spreminja osnova za gospodinjke pomočnice ter za ribiške in lovske paznike. Osnovo je treba spremeniti, ker že od sedaj gospodinjke pomočnice kakor ribiški in lovske pazniki dosegajo višje bruto osebne dohodke, kot je bila dosedanja osnova, zaradi česar je ostajala razlika neobdavčenosti.

Spremembe posameznih katastrskih občin

3. Glede na spremembo katastrskega dohodka zaradi klasifikacije zemljišč v dosedanj prvi skupini katastrskih občin je potrebno spremeniti posamezne skupine katastrskih občin. Odpraviti se mora delitev posameznih katastrskih občin na več skupin, ker sedanja delitev ni v skladu z zakonom. Po sedaj veljavnem odloku so bile deljene katastrske občine Velika Nedelja, Pušenci, Frankovci, Lopersice in Ormož. Po predlogu, ki je naveden v odloku prej navedene katastrske občine, pridejo v prvo skupino poleg ostalih katastrskih občin, ki so bile že do sedaj v tej skupini. Razen navedenega pa se sedanja druga in tretja skupina v celoti ukineta in uvedeta samo dve novi skupini, od katerih bi v drugo skupino prišle katastrske občine Gomila, Koračice, Lahonci, Mala vas, Pršetinci, Rakovci, Ručanci, Runec, Senik, Tomaž, Šardinci, Trnovci in Zvab, medtem ko bi vse ostale katastrske občine tvorile eno skupino. Tako je predlagana sprememba le delno v skladu z republiškim priporočilom glede dveh skupin, razlikuje pa se glede višine stopenj v tem, da so nižje, kot jih predvideva republiško priporočilo. Pri tem je potrebno omeniti, da bi po republiškem priporočilu bilo povprečje pri posameznih skupinah v prvi 38 odst., v drugi 21%, v tretji 13% in v četrti 6%. Tako bi zvišanje po tem priporočilu v primerjavi z lanskim letom znašalo 26,6 odst. več prispevka, kot je predvideno v odloku.

To je nekaj pomembnih vprašanj, ki so navedene v obrazložitvi k spremembam odloka o prispevkih in davkih občanov, ki ga bodo odborniki sprejeli na ponedeljkovi seji občinske skupščine.

Vitomarci

Na zboru so volivci kritizirali višino dajatev in slabo zdravstveno službo. Opozarjali so, da šola propada. Spraševali so, ali so izgledi, da bi se pocenila umetna gnojila, ki so predraga. O krajevnem samoprispevku bo do še razpravljali.

Slovenska Bistrica

Učenci posebne osnovne šole so uspeli

Ne bomo pretiravali, če rečemo, da so pri nas učenci posebnih šol precej zastopljeni, posebej takrat, ko jim je treba najti zaposlitev. Zato so razumljivi napor vodstev teh šol, da bi uveljavili te učence in jim omogočili enakovredne pogoje za življenje z ostalimi učenci osnovnih šol.

Tega se zavedajo tudi na posebni osnovni šoli v Slovenski Bistrici. Zato so bili zelo zadovoljni, ko jim je uspelo pridobiti podjetja v bistriški občini, da so v zimskih počitnicah sprejela na prakso dvajset učencev in učenec sedmega in osmega razreda.

Direktor zavoda Slavko Kleindinst je ob tej priložnosti ugotovil, da je končno le uspelo prebiti led, da so podjetja v občini sprejela na prakso gojence te šole. Izrazil je upanje, da se bo ta praksa nadaljevala v poletnih počitnicah in naprej.

Namen akcije je bil dokazati, da so tudi gojenci te šole sposobni uveljavljati se v življenju s svojim delom, ko bodo končali osemletno šolanje na zavodu. Na posebne vprašalnike so podjetja odgovorila, kako so se učenci izkazali pri delu in kakšna je njihova zavest do dela. Ti odgovori bodo koristili pri nadaljnjem delu z učenci, saj je šola tako zvedela za njihove dobre in slabe lastnosti, ki jim do sedaj niso bile znane. Anketa pa je tudi v večini primerov pokazala, da so učenci te šole sposobni za samostojno

življenje, seveda ob določeni pomoči vse družbe.

Največ veselja s prakso so imeli učenci. Vsi so bili zadovoljni, saj so čutili, da so tudi sami sposobni pomagati sebi in družbi. Posebej pa so se razveselili, ko so jih podjetja nagradila za njihovo delo z manjšimi denarnimi zneski.

Seveda pa nastaja ob koncu njihovega šolanja odprto vprašanje zaposlitve. V občini bi verjetno lahko našli prosta delovna mesta za osem do enajst učencev. S tem bi jim omogočili enakovredno vključitev v družbo, kajti ti otroci so veliko hitreje pridobili prestopko kot drugi otroci. To pa bi bilo za družbo še veliko večje breme.

Podjetja so torej zelo pomagala pri reševanju tega problema.

V zavodu upajo, da se bo sodelovanje še nadaljevalo in okrepljeno ter da bo postalo trajno.

-b

Priprave na pričetek gradnje stanovanjsko - trgovske hiše v Lenartu

Ce vas v teh dneh zanese pot v Lenart, boste prav gotovo v centru trga opazili nevskandljivi videz, ki nazorno kaže, kako se staro umika novemu in sodobnemu.

Urbanistični načrt izgradnje Lenarta je med drugim v letošnjem letu predvidel tudi gradnjo nove stanovanjsko-trgovske hiše in ureditev cestnega križišča. Na mestu, kjer je še pred nedavnim stala zgradba trgovskega podjetja Potrošnik-Izbira, vidimo danes le še kup ruševin, ki jih odstranjujejo delavci Stavbarja iz Maribora.

Zbor volivcev v Ormožu

Občani, prisotni na zboru volivcev, ki je bil 9. t. m., niso dali nobenega predloga glede stopenj prispevka od kmetijske dejavnosti. V razpravi pa je bilo ponudjeno vprašanje zvišanja stopenj, po kateri se odmerja davek na tujo delovno silo s tem, da nova stopnja ne bi smela vplivati na to, da obrtniki dvignejo cene svojih storitev. Glede tega ni bil dan noben konkretni predlog, ki bi spremenil predlagano stopnjo v odloku.

graevanju po delu pri imenovanju vodilnih kadrov v delovnih organizacijah, od katerih je večkrat odvisen celo obstoj delovne organizacije in zaposlitev delavcev. Dobro bo treba razmisliti o prehodu na nov delovni čas, posebno v pogojih, ko ni urejeno otroško varstvo, prehrana in podobno. V referatu je bilo rečeno, da smo na ta ukrep premalo pripravljeni.

V razpravi so se predstavniki železniškega transportnega podjetja pritoževali zaradi nizkih osebnih dohodkov, celovne oblike, ki je vsi železničarji več ne dobijo, in zaradi drugih nepravilnosti. V odgovoru, kakaj tako nizki osebni dohodki pri železnici, je bilo rečeno, da po integraciji pri železnici gre veliko sredstev za gradnjo in razvoj železniškega prometa. Razvija se cestni promet, ki konkurira železnici. Opaža se odtok blaga in potnikov v cestni promet. Če se opravi manj dela, se vrednost točke zmanjša. Hudo pa je to, da velikemu številu delavcev na železnici kaže, da bodo imeli plače manj kot 48.000 S din, se pravi pod spodnjo mejo, ki so jo postavili. Vsi železničarji z manjšo plačo od te vsote bi morali dobiti dodatke. Železničarji iz Ormoža so se pritoževali, da potrebnega dodatka ne dobivajo in vprašujejo, kako naj preživijo družino s 40 do 50 tisočaki na mesec. Preživijo se lahko, če imajo še kako nujnico, drugih potreb pa ne morejo zadovoljiti. Tako ne morejo tudi šolati svojih otrok.

Železničarji se niso strinjali z zakonom o upokojevanju, po katerem si pokojnino zaslužijo šele po 40 letih dela. Le malo število železničarjev doseže to število delovnih let.

Govorili so tudi o ukinitvi nerentabilnih prog. Tako je na primer proga Ormož-Ljutomer nerentabilna. Bilo je rečeno, da se bo železniški promet skozi Ptuj in Ormož verjetno povečal vsled pred kratkim odprtje Luke Koper. Pričakovati si bo treba, da bo obseg dela večji.

Poleg lastnih prizadevanj za povečanje in izboljšanje storitev v vseh panogah prometa bo potrebna pomoč širše družbene skupnosti, ki je bila celih 20 let od njega v »mačehovskih« odnoših. Zadržne čase se že dela na tem, da se dejavnost cestnega in železniškega prometa vskladi.

Na zboru je bilo tudi rečeno, da mora sindikat odločneje nastopiti proti vsem nepravilnostim. Zavedati se mora, da je družbeno politična organizacija. Sindikalne

Čas zahteva od sodobne gospodinjke, da zna hitro in okusno pripraviti dnevne obroke hrane. Dekleta aktivna Runec so na šestih aktivih izrazile željo, da bi aktiv organiziral kuharski tečaj. Vodstvo aktivna je to željo tudi uresničilo in ga organiziralo.

Tečaja se je udeleževalo 13 deklet. Pri svojem delu so pokazale izredno veliko zanimanje za kuhanje in za vodenje sodobnega gospodinjstva. Tečaj so pričele 22. januarja in je trajal do 4. februarja — to je v času zimskih počitnic. V tem času jim je šola odstopila prostore SMK, kjer so tečaj imele. Tečaj je vodila, kot že večkrat prej, Erna Meškova, ki pozna težave v kmečkem gospodinjstvu, in je temu primerno prilagodila program tečaja.

V času tečaja je vodstvo aktivna poskrbelo tudi za predavanja. Predavala je medicinska sestra Anica Lah o zdravi prehrani. Predsednik aktivna Ručič Ciril se v imenu vseh tečajnic in mladincev zahvaljuje Erni Meškovi za tako uspešno vodstvo kuharskega tečaja.

Staro se umika novemu



Staro se umika novemu

mesnico, za prodajo zelenjave, bife in prodajalno tobaka. V nadstropjih zgradbe je predvidenih tudi 22 stanovanj.

Z rušenjem stare zgradbe bo razširjeno ozko cestno grlo, skozi katerega teče cesta Maribor-Gornja Radgona. S tem bo vsaj

Gospodinjki tečaj na Runču



Čas zahteva od sodobne gospodinjke, da zna hitro in okusno pripraviti dnevne obroke hrane. Dekleta aktivna Runec so na šestih aktivih izrazile željo, da bi aktiv organiziral kuharski tečaj. Vodstvo aktivna je to željo tudi uresničilo in ga organiziralo.

Tečaja se je udeleževalo 13 deklet. Pri svojem delu so pokazale izredno veliko zanimanje za kuhanje in za vodenje sodobnega gospodinjstva. Tečaj so pričele 22. januarja in je trajal do 4. februarja — to je v času zimskih počitnic. V tem času jim je šola odstopila prostore SMK, kjer so tečaj imele. Tečaj je vodila, kot že večkrat prej, Erna Meškova, ki pozna težave v kmečkem gospodinjstvu, in je temu primerno prilagodila program tečaja.

V času tečaja je vodstvo aktivna poskrbelo tudi za predavanja. Predavala je medicinska sestra Anica Lah o zdravi prehrani. Predsednik aktivna Ručič Ciril se v imenu vseh tečajnic in mladincev zahvaljuje Erni Meškovi za tako uspešno vodstvo kuharskega tečaja.

TREBA JE »ZNATI«

Franček je hodil v 5. razred osnovne šole. Ker je bil miren in se je slabo učil, so ga tovariške učiteljice večkrat pridržale po dve leti v svojem razredu. V osmem šolskem letu je privadral v 5. razred. Tudi tu ni kazal posebne vneme za učenje, čeravno mu je njegov učitelj starejšega kova pridržal.

»Franček, uči se, da boš izdelal razred, ker brez osnovne šole ne moreš nikamor.«

Franček je ostal Franček in celo v drugem letstvu ni hotel več redno prihajati v šolo. Končal je štiri razrede in se potihem posloval od šole. Ko je pozneje srečal kakšnega učitelja, ga ni pogledal. Toda Franček se je brez učiteljev in njihovih nasvetov bolje znašel.

V vasi je bil upokojen zidarski pomočnik Lojze, ki je bil zaradi majhne pokojnine pristljen zidarsko kušmariti. Franček bo vzel s seboj na privatna zidarska dela in ga naredil za zidarskega vajenca. Od sedaj naprej je kot kakšen odrasel zidar redno prihajal na delo. Dober učitelj Lojze mu je pokazal, kako se suče zidarska žlica, kaj je treba narediti tu, kaj tam in Franček je kmalu bil kos osnovnemu delu v zidarstvu. Ker so zidarji, tesarji, kovači, pleskarji in drugi, ki gradijo stanovanja na deželi, redki ali drugod zaposleni, so mojstri kot sta Franček in Lojze vsakemu dobrodošli in se jima tudi temu primerno streže. Po izdatnem zajtrku sledi malica, ob 12. uri obed z mesom in prikuho, poleg pečiva pa ves dan pijača po želji. Jabolčnik ni pijača za tako težke delance. Vino, najraje črno, pivo, slatina, in to v nekoliko večji meri kot je navadna, pol litra ali liter na osebo. Da ga mojster — upokojeni pomočnik rad poganja, je znano, na njegova prigovarjanje mora

tudi Franček »bolj piti, da bo bolj močnej«. Tako večkrat Lojzetu spodbirne, ker je prehitel pri delu. Ob 18. uri končata z delom in sledi izdatna večerja z obilo pijače. Če pijače ni, pa se jo mora priskrbeti, ker brez pijače ni zidarjev — tako pravi mojster Lojze.

Zdaj pa račun, govori mojster: dnevno računava vsak po 5000 starih dinarjev, drugi upokojeni zidarji pri košti pa celo 7.000 do 10.000. Ker pa sva imela pri vas dobro hrano in pijačo in ker ste ravno vi, bi vam računala le štiri jurje. Franček, se strinjaš s tem? Mlilstvo je pokimal in se takrat zadovoljil s 4000 S din na dan, naš ubogi vajenec.

Delo sta nadaljevala iz dneva v dan in plačilo po 5 tisočakov se je vrstilo, da sta na večajenec in mojster na mesec zaslužila po 120 do 130 jurjev. Franček se je ob nedeljah lepo obdelal, prižgal cigareto in stopil s svojimi soursniki, ki so s ponosom gledali nanj, v gostilno in naročal po želji. Da bi se oddolžil svojemu učitelju v 5. razredu, ki je v kotu gostilne pil majhen brizganeec, je naročil zanj liter vina in natakarica ga je postavila predenj. Presenečeni učitelj je debelo gledal, odkod to vino in kaj bo počel z njim. S ponosom je Franček stopil predenj in modro govoril: »Rekli ste, da iz mene nič ne bo, pa se poleg Lojzeta učim zidarsko in veš zaslužim na mesec kot vi, zato vam lahko en liter plačam. Do drugega leta bom toliko zaslužil, da bom z lahkoto plačal večerno šolo, naredil nekaj mesečnih manjkajočih razredov, pa bom naredil pomočniški tzip za zidarja brez vojšega prigovarjanja in vaših šol. Vi samo mladino mantrate in nič ne naučite.«

Lenart

Iz krajšega obiska in razgovora s poslovdjki posameznih oddelkov v novi prodajalni trgovskega podjetja »POTROŠNIK-IZBIRA« v Lenartu sem zabeležil naslednje: V oddelku, kjer prodajajo pohištvo, mi je poslovdkinja tovarišica Rauterjeva povedala, da so z začasnim prometom še kar zadovoljni. Prodajalna je še posebej zanimiva za občane, ki lahko sedaj v domačem kraju kupijo vse vrste sobnega, kuhinjskega in drugega pohištva, ki ga lahko dobijo tudi na potrošniški kredit z dveletnim odplačilnim rokom. Na razpolago imajo vse vrste prostortov, kjer si lahko kupci izberejo pohištvo po svojem okusu. Kolikor železnega pohištva trenutno nimajo na zalogi, ga lahko dobijo kmalu v zelo kratkem času. Večino prodajnih artiklov dobivajo iz Maribora in iz Mobila iz Nove Gorice.

J. S.

S premiere »Vsi moji sinovi« DPD Svoboda Ljutomer

Izreden uspeh

Pretekli petek je bila v Ljutomerškem domu kulture premiera igre Arthurja Millerja »Vsi moji sinovi«, ki so jo pod vodstvom Staneta Kralja igrali člani dramske sekcije DPD Svoboda Ljutomer. Vseh devet vlog je odlično odigralo to sodobno ameriško igrilo, ki nam v pravi luči prikaže sedanjo ameriško stvarnost, polno konfliktov, psiholoških padcev, skratka stvarnost, za katero stoji ameriški kapital in o katere

krutosti v današnjem času večkrat lahko razberemo s pomočjo najrazličnejših sodobnih komunikacijskih sredstev. Arthur Miller je v prikazovanju te stvarnosti pravi mojster. Že to je razlog, ki že brez globljega spoznavanja njegovih dramskih stvaritev predstavlja ob uprizoritvi za vsako amatersko gledališče posebno odgovorno nalogo. To nalogo pa je Ljutomerški dramski ansambel v petek zvečer odlično opravil, saj so

ga že takoj po predstavi povabili na gostovanje v Ptuj, Ormož in Radgona. Če hočemo prikazati najboljšega igralca ali najboljšo igralko v tej igri, bi se težko odločili. Ivo Znidarič kot oče Joe Keller, Zalika Novakova kot Kate Keller, Tone Kavčič kot Chris Keller, Zinka Faričeva kot Ann Deever, Matija Brezovar kot dr. Jim Bayliss — vsi ti so odigrali svoje vloge tako, kot si od amaterskega gledališča lahko samo v najboljši meri zamišljamo. Kljub temu da je bila igra v treh dejanjih Vseh mojih sinov moderna, jo je polnoštevilno Ljutomerko občinstvo z navdušenjem sprejelo. Nekateri so ob odhodu iz dvorane dejali, da bodo še enkrat šli na predstavo, ki jih je razvnela, kljub temu da so bili doslej v večini primerov vajeni klasičnih ljudskih iger. To pa je vsekakor veliko priznanje.

Ob koncu predstave je član republiške zveze ZKPO tovariš Belina izročil Zaliki Novakovi za 20-letno amatersko gledališko dejavnost Linhartovo plaketo.

-p



Oče (Joe Keller — Ivo Znidarič) in sin (Chris Keller — Tone Kavčič). Prizor iz 2. dejanja

Proslava 100-letnice tabora v Ljutomeru

Organizirano obveščanje javnosti

Na decembrski seji občinske skupščine Ljutomer je bila imenovana poleg osrednjega odbora za proslavo 100-letnice tabora tudi propagandna komisija, ki je imela v četrtek, 15. februarja, prvi sestanek. Namen ustanovitve komisije je predvsem, da stalno organizirano informira slovensko javnost o pripravah, programu prireditve, hkrati pa, da s pomočjo informacijskih sredstev globlje osvetli zgodovinska dejstva v slovenski nacionalni zgodovini, od marčne revolucije 1848. leta pa do osvoboditve 1945 ter v povezavi s tem osvetli politični, kulturno-zgodovinski pomen prvega slovenskega tabora.

Ve čprireditve, ki bodo posvečene jubileju

V času praznovanja tega jubileja bo v Ljutomeru v organizaciji mariborskega zgodovinskega društva organiziran dvodnevni seminar ozir. znanstveni simpozij zgodovinarjev, političnih, kulturnih in gospodarskih strokovnjakov o pomenu prvega slovenskega tabora za nacionalni, politični, gospodarski in kulturni razvoj. Po prvem slovenskem taboru je še potrebno omeniti delovanje Sokola pred prvo svetovno vojno, med obema vojnama pa vinitarsko gibanje — borbo za pravice vinitarskih slojev. Razprave in referati, ki bodo kasneje izšli v posebni brošuri mariborske založbe »Obzorja«, se bodo nanašale na vseslovenski pomen I. slovenskega tabora.

Zbornik, ki je posvečen stoletnici prvega slovenskega tabora, o katerem smo že pisali, bo prav tako izdala založba »Obzorja«. Naklada bo znašala 2000 izvodov. Če bi se n. pr. podjetja,

ustanove ter druge institucije v občinah, ki leže med Muro in Dravo, obvezale, da naroče večje število izvodov zbornika, ki nosi naslov »Svet med Muro in Dravo«, bi bil ta natisnjen v več primerkih. Ob praznovanju bo pokrajinski muzej iz Maribora organiziral razstavo del, posvečenih obdobju pred in po taboru, poleg tega pa še bo organizirana razstava slik in diapozitivov. Na dan proslave, 6. oktobra, bo ob 8. uri v Domu kulture nastop pevskih zborov iz posameznih občin. Na slavnostnem zborovanju v parku I. slovenskega tabora pa bodo združeni pevski zbori zapeli nekaj skladb. Računajo, da bo skupno nastopilo okrog 450 pevcov. Ob tej priložnosti bo na športnem igrišču zraven parka 40-minutni množični nastop društev Partizan.

Navedenih je le nekaj momentov iz programa ob praznovanju zelo pomembnega jubileja v Ljutomerški zgodovini in na splošno v slovenski. Propagandna komisija si bo v kratkem sestavila organiziran program obveščanja javnosti, v katerem bodo lahko bralci domeli pravi pomen tabora, katerega obletnica sovпада s prvimi začetki delavskega gibanja na Slovenskem.

-pp

Delavska univerza Ormož

Ob izvajanju programa

V programu Delavske univerze Ormož za leto 1967/68 je dan močan poudarek kmetijskemu izobraževanju. Do sedaj so bili izvedeni v sodelovanju s Kmetijskim kombinatom Jeruzalema, Ormož trije seminarji za koooperante. Vsak seminar je trajal 45 ur. K strokovnim seminarjem za vinogradnike, ki jih je organiziral Kombinat za uvoze, pripadajo 14 predavanj. Istočasno tečejo kmetijska predavanja po zunanjih centrih o sodobni živinoreji in o zdravstveni zaščiti kot važnem ekonomskem faktorju. Od 15. januarja 1968 pa do 15. marca 1968 poteka v centru Ivanjke prvi letnik dvoletne šole za mlade kmetovalce, ki bo trajal vsako leto po 150 ur. Solo obiskuje okrog 30 mladincev in mladink — med 18. in 23. letom starosti, — to tistih, ki jim je osnovni poklic kmetijstvo.

Razen kmetijskega izobraževanja so z delom že končale štiri šole za starše, ostale pa še trajajo; enako šole za življenje. V sodelovanju z občinskimi sindikalnim svetom bo Delavska univerza pripravila seminar za funkcionarje sindikalnih organizacij in t. m. j. 15. januarja, prišel pa se bo 24. t. m. V sodelovanju z Občinskim komitejem ZMS bo Delavska univerza sodelovala na seminarju mladih z dvema pre-

davanjima in sicer: samoupravljanje v delovni organizaciji in krajevni skupnosti ter s predavanjem iz sodobne živinoreje. Razen omenjenega je še dosti manjših in krajših oblik dela (jezikovni tečaji, filmske predstave itd.).

Kot posebno uspeša oblika so v letošnjem letu šole za zdravje, ki imajo 10 standardnih predavanj. S posameznimi predavanji sodeluje Delavska univerza tudi pri kuharskih tečajih in podobno.

Vsekakor pa je osnovni problem v ormoški občini dopolnilno osnovnošolsko izobraževanje. Kljub dejstvu, da v tej občini nima popolne osemletke izredno mnogo mladih ljudi, je vpis v večerno šolo izredno majhen. Delavska univerza je letos organizirala pomoč pri študiju, ker rednega oddelka zaradi visokih stroškov ni mogoče vzdrževati. Vprašanju realne osemletne šolske obveznosti bi morale poleg delovnih organizacij in zavodov posvetiti precej več pozornosti družbeno politične organizacije, zlasti pa starši te mladine, ki je je vsako leto v občini okrog 100. Verjetno je to osnovni problem, kateremu Delavska univerza posveča največ pozornosti, potrebno pa ga bo reševati pospešeno, da ne bodo mladi ljudje prikrajšani za možnost zaposlovanja.

Iz Slovenske Bistrice

Odmevi z debate o kulturi

Ali je debata o kulturni dejavnosti v organizaciji IO SZDL Slovenska Bistrica dosegla svoj namen? Prav gotovo je, da popolnoma ni razkrila vseh problemov, ki so vplivali na zastoj kulturne dejavnosti v občini. Predvsem pa se očita vsem tistim, ki so predčasno zapustili debato, čeprav bi po svojih dolžnostih morali vztrajati do konca. To pa je tudi vzrok, da precej tistih, ki so bili pripravljeno povedati svoje mnenje, tega niso storili. Obenem pa je to tudi vzrok, da želja IO SZDL ni bila v celoti izpolnjena.

Najtežje so sestanek zapuščali tisti iz manjših centrov in s podeželja, ki so pričakovali, da bodo slišali, da so njihove zahteve po kulturni dejavnosti pravilne. Priznana jim je bila kulturna raven, toda izrečeno je bilo nekaj očitkov, da je družba kriva, da je bilo v zadnjih po-vojnih letih premalo storjenega za njihov kulturni dvig. To pa se ne odraža samo na kulturnem polju, ampak v vseh drugih

oblikah njihove dejavnosti.

Razprava o kulturni dediščini, ki jo je sprejela bistriška občina od svojih prednikov, je pokazala, da se Bistričani tega premalo zavedajo. Tako je bilo navržnih precej očitkov o starem parku v Slovenski Bistrici, ki je že nekaj let popolnoma neurejen, o bistriškem gradu ter o drugih kulturno-zgodovinskih spomenikih v občini, ki s takim malomarnim odnosom do njih izgubljajo svojo vrednost.

Debata o družbenem centru je začela precej vprašanj, zakaj nima družbeni center svojega samoupravnega organa. Obenem pa je bila izrečena kritika na sedem institucij, ki so po svojih nalogah zadolžene za kulturno-prosvetno dejavnost v bistriški občini. Toda s samoupravnim organom bi dobili tako osmo institucijo.

Zato se je že na tej debati postavilo vprašanje, kako dolgo še po tej poti, ali pa narediti red.

naj dejavnost ustalila na sedanjni višini.

Povečali obseg dela socialnega varstva

Težišče dela v letošnjem letu bo usmerjeno k razvijanju tistih oblik varstva, ki preprečujejo nastajanje novih socialnih problemov. Zato bo tudi v letošnjem letu namenjenih precej sredstev za uvajanje sodobnih oblik varstva socialno ogroženih otrok, kot so rejništvo in vključevanje predšolskih otrok v vrtec.

Pričakuje se tudi povečanje obsega storitev v zdravstvu in komunalni dejavnosti. Vendar je izboljšanje stanja v zdravstvu odvisno od nove ureditve, vsekakor pa se pričakuje precejšen kvaliteten napredek.

Drago Hasl



N A S A P I S M A

Alenka
Za NASA PISMA pošiljam dva pri-spevka. Če bosta oba natiskana, bom zelo vesel. Težko čakam na to.
ZARKO RUS, Mibovci

JOHNSON, NEHAJ Z VOJSKO!

Johnson bo vojno izgubil, izgubil jo bo, in še dal mu bo, kar je storil, ko v Vietnamu je letala poslal in z bombami naselja požgal, pa čeprav ne z lastno roko, z mizami in s svojimi toliko Vietnamcev poklal.

Kesal se bo Johnson, ker je vojno začel, milijone dolarjev vrgel čez plot, v Ameriki naredil precej vojnih sirot.

Videl bo Johnson, kaj so vietnamski partizani, ki z orožjem in z golimi rokami branijo ubogi dom.

Johnson nehai z vojsko! Končaj prepri! Vietnamcem svobodo! Vietnamcem in svetu mir!

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE

S sošolci se sedaj vsak dan pogovarjamo o zimskih olimpijskih igrah. Beremo Olimpijsko DELO in si na počitnice med seboj. Kdor le more, hodi k sosedom gledat televizijske prenose. Včasih se tudi sporemo, kateri tekmovalci bo odnesel zmagovalno medaljo. Jaz navijam za Sovjetsko zvezo. Ne televizijskem zaslavu sem gledal otvoritev. Bilo je veličastno. Začetek so oznanile fanfare. Tekmovalci je prižgal olimpijski ogenj, ki ne bo ugasnil do zadnje tekme. Na stadionu je zadržala olimpijska zastava.

Sportna tekmovališča so na višini. Hokej, bob, smuk, drsanje. Najbolj neraven sem bil pred hokejsko tekmo med SZ in Švedsko. Navdušen sem tudi za naše domače tekmovalce.

Olimpijske igre niso samo športno tekmovanje, ampak tudi priložnost za prijateljsko zbiranje med tekmovalci. Sport zbližuje narode. Olimpijski ogenj nam nomeni tudi luč, ki razsvetljuje svet. Naj ne bo nikjer nobene vojne več!

Zarko!

Oba tvoja prispevka sta vredna, da v TEDNIKU zamledata bel. Pokazal si, kako zasleduješ dogodke na svetovni in izraziš mnenje o njih. »Vietnam« in »sveta miri« ali ne bo nikjer nobene vojne več! Je Tvoj klic. Pri-družiti se ti bom morda, ki po tih-kih velikih mest demonstrirajo proti vojni in nasilju. Tudi Tvoje mesto je med njimi!

ALENKA

SPOMIN NA VOJNO

V našem kraju stoji spomenik, ki nas spominja na padle borce in aktiviste. V tvoj kamen so vklesana imena: An-ton Hrg, James Mandel, Tomaz Melko, Stanko Murković, Osvobodilni Front, Vladimir Petek, Franc Poljanec, Franc Simonič, Jakob Simonič, Ignac Zgaj.

Kako?

Verjetno tako, da se že v začetku zmanjša število institucij na dve ali največ tri. Od teh pa bi morala ena voditi kulturno politiko v občini, za kar je najprimernejši občinski svet za prosveto in kulturo. Zveza Svoboda pa bi naj program s svojimi društvi pripravila in ga nato sprejela tudi realizirala. V pomoč pa bi ji moral biti poklicni režiser, ki bi pomagal društvom na terenu pri njihovi dejavnosti. Tajnik družbenega centra pa bi naj usklajeval programe in prirejal gostovanja.

Ob programih pa še toliko: ni bila slaba tista misel, izrečena v debati, ko so predlagali letni festival v občinskem merilu.

Tako bi se lahko kulturna dejavnost močno razvijala v petih ali šestih manjših centrih v občini, v ostalih krajih pa bi razvijali dopolnilno dejavnost, gojili folklorne običaje ipd.

Bližnja problemska konferenca v organizaciji SZDL bo morala razčistiti še precej pojmov, da bodo lahko bistriški občani zadovoljni s svojo kulturno dejavnostjo.

-b

Večer opernih arij

V ponedeljek, 19. februarja, smo vsi, ki smo se zbrali v našem gledališču, doživeli lep in bogat umetniški večer. Nastopili so prvaki ljubljanske opere: sopranistka Vilma Bukovec, tenorist Rajko Koritnik, baritonist Marcel Ostasevski in basist Ladko Korošec. Pri klavirju jih je spremljala znana pianistka Zdenka Lukec. Z užitkom smo poslušali priljubljene arije znanih oper: Mozart — Figaro-va stavba, Verdi — Trubadur, Ples v maskah, Rigoletto, Tra-viata, Puccini — Tosca, Madame Butterfly, La Bohème, Donizetti — Don Pasquale, Rossini — Seviljski brivec, Guonod — Faust, Massenet — Manon, För-ster — Gorenjski slavček, Sme-tana — Prodana nevesta.

Občinstvo je zavzeto spre-mljalo koncert od prve do zad-nje točke in nagradilo izvajal-ce z navdušenim ploskanjem.

Takih koncertov si želimo v Ptuj še več.

Drago Hasl



N A S A P I S M A

Alenka
Za NASA PISMA pošiljam dva pri-spevka. Če bosta oba natiskana, bom zelo vesel. Težko čakam na to.
ZARKO RUS, Mibovci

JOHNSON, NEHAJ Z VOJSKO!

Johnson bo vojno izgubil, izgubil jo bo, in še dal mu bo, kar je storil, ko v Vietnamu je letala poslal in z bombami naselja požgal, pa čeprav ne z lastno roko, z mizami in s svojimi toliko Vietnamcev poklal.

Kesal se bo Johnson, ker je vojno začel, milijone dolarjev vrgel čez plot, v Ameriki naredil precej vojnih sirot.

Videl bo Johnson, kaj so vietnamski partizani, ki z orožjem in z golimi rokami branijo ubogi dom.

Johnson nehai z vojsko! Končaj prepri! Vietnamcem svobodo! Vietnamcem in svetu mir!

ZIMSKE OLIMPIJSKE IGRE

S sošolci se sedaj vsak dan pogovarjamo o zimskih olimpijskih igrah. Beremo Olimpijsko DELO in si na počitnice med seboj. Kdor le more, hodi k sosedom gledat televizijske prenose. Včasih se tudi sporemo, kateri tekmovalci bo odnesel zmagovalno medaljo. Jaz navijam za Sovjetsko zvezo. Ne televizijskem zaslavu sem gledal otvoritev. Bilo je veličastno. Začetek so oznanile fanfare. Tekmovalci je prižgal olimpijski ogenj, ki ne bo ugasnil do zadnje tekme. Na stadionu je zadržala olimpijska zastava.

Sportna tekmovališča so na višini. Hokej, bob, smuk, drsanje. Najbolj neraven sem bil pred hokejsko tekmo med SZ in Švedsko. Navdušen sem tudi za naše domače tekmovalce.

Olimpijske igre niso samo športno tekmovanje, ampak tudi priložnost za prijateljsko zbiranje med tekmovalci. Sport zbližuje narode. Olimpijski ogenj nam nomeni tudi luč, ki razsvetljuje svet. Naj ne bo nikjer nobene vojne več!

Zarko!

Oba tvoja prispevka sta vredna, da v TEDNIKU zamledata bel. Pokazal si, kako zasleduješ dogodke na svetovni in izraziš mnenje o njih. »Vietnam« in »sveta miri« ali ne bo nikjer nobene vojne več! Je Tvoj klic. Pri-družiti se ti bom morda, ki po tih-kih velikih mest demonstrirajo proti vojni in nasilju. Tudi Tvoje mesto je med njimi!

ALENKA

SPOMIN NA VOJNO

V našem kraju stoji spomenik, ki nas spominja na padle borce in aktiviste. V tvoj kamen so vklesana imena: An-ton Hrg, James Mandel, Tomaz Melko, Stanko Murković, Osvobodilni Front, Vladimir Petek, Franc Poljanec, Franc Simonič, Jakob Simonič, Ignac Zgaj.

SLAVICA BOMBEK, Dornava

Slavica!
Tudi Tebe pretresajo misli na vojno. Nobene še nisi doživela, pa jo vendar obojuješ, ker razumeš, kako je kruta in grozna.

Nasib padlih za svobodo ne smemo nikoli pozabiti in ni dovolj, da so njihova imena vklesana samo v kamna na spomeniku.

Se kaj nisi, Slavica, is pošilj za NASA PISMA!

ALENKA

MAŠKERADA

Maškerada dan vesolja je, Tonček se maskiral je, in po mestu raje.

V mesta mask vse polno je, vsak po svoje se maskiral je, celi dan bo diradaj.

Tonček se zvečer priklatil je, ves raztrgan kakor pust, in tako se je končal, ta masni pust.

Alenka, to pesem sem si izmislil en-daj, ko bo pust. Sem rečen narodnik TEDNIKA in vedno preberem tvojo ru-briko. In tako sem poslal tudi jaz pri-spevek. Za objavo se ti že vnaprej zahvaljujem.

BRANKO PLAVEC,

8. d razred osnovne šole Alfonza Satha, Slovenska Bistrica

Branko!

Prav za te šemaste dni si po-slal svojo lastno pesmico. Razve-silil si me. Naj se ji nasmejejo še bralci! Ti, Branko, ne bo nisi! Čakam.

ALENKA

Je prav, da spreminjamo starega koranta?

V zvezi z bližnjim kurentovanjem, ki bo v nedeljo, 25. februarja, je potrebno spregovoriti nekaj besed. Nasloviti jih moram nastopajočim korantom.

Opazil smo, da nekateri, ki nastopajo kot koranti, nimajo pravega odnosa do opreme, kajti na njej lahko odkrijemo mnoge pomembnejše pomanjkljivosti, da ne rečem celo škodljive novosti. Med nastopajočimi maskami pa lahko tudi še vidimo precej lepih starih primerkov, prav takšnih, kakršnih si želimo. Poglejmo si, kakšna je stara kurentška oprema in kakšne novosti nekateri uvajajo pri novih.

Stara oprema so izdelovali izključno iz domačega materiala, namreč takega, ki si ga vedno lahko našel pri hiši. Masko so sešili iz ostankov domače ovčje kože in odloženih škornjav ali tako imenovanih sar. Tudi dodatki, kakor peresa, brki in zobje, so bili vedno iz domačega materiala. Jezik so napravili iz domače klobučevine. Za kožuh je služila narobe obrnjena dolga bunda (krznen plašč) in zvoncec so bili vedno le pravi kravji zvoncec, prvotno obešeni okrog pasu na motovozu, pozneje pa na verigi. Rokavice so pleli iz domače nebarvane ovčje volnene preje. Čevlji so bili vedno le visoki moški.

Kaj pa danes? Danes skušajo nekateri izdelovalci opreme nadomestiti stare kmečke materiale z novimi, prav neustreznimi. Za izdelovanje maske obraza uporabljajo umetne mase, tradicionalni nos spreminjajo v gobec, izrez oči obrobijo v živih barvah z očalnim podobnim obrobkom. Ovčje kožuhe zamenjujejo z zajčjimi, rokavice in nogavice so moderne, včasih v kričavih barvah, nekateri koranti uporabljajo celo progaste nogavice nogočevnih klubov in namesto visokih čevljev nosijo nizke mestne čevlje. Nekateri nadomeščajo prvotne kravje zvonce s konzervnimi škafli.

Nisem strokovnjak folklorist, vendar sem mnenja, da tako samovoljno spreminjanje zunanje podobe korantskega lika le-temu samo škoduje. Razumljivo je, da se je korant v preteklosti zaradi raznovrstnih vplivov vedno spreminjal, da je izgubil svojo prvotno notranjo vlogo in da je spremenil tudi svojo zunanjo podobo. Zato nimamo nobene zelo stare maske, da bi nam lahko služila za primerjavo z današnjimi. Eno pa je neizpodbitno: opremo so si na kmetih vedno pripravili iz domačih materialov, takih, ki so jih vedno imeli pri hiši.

Korantske maske so v poganski dobi predstavljale duhove umrlih prednikov. Nadele so si jih moške oziroma fantovske združbe ob verskih obredih. Nastop korantov je tedaj bila sila resna zadeva. Bilo bi neumestno, ako bi danes pripisovali nastopu korantov enako vlogo, kot so jo imeli v davni, vendar ne moremo zanikati, da pomeni korantski obhod tudi še danes v podzavesti kmečkih ljudi neko pomembno dejanje, ki vzbuja pri njih posebne občutke. Kaj hočem reči? Reči hočem, da moramo nekaj storiti, da se nam stari korantski lik ne popači. Prepričati moramo kakršnokoli spreminjanje njegove podobe. Paziti moramo na ta naš starosveti ostanek in ga ohraniti v kar najbolj stari znani obliki. Pri izdelovanju novih oprem

ne smemo zapasti v površnost, lahkomišelnost in malomarnost. Koranta ne smemo civilizirati.

Tudi vedenje korantov nekateri spreminjajo. Marsikateri mlajši korant večkrat prestopa občajna stara pravila korantskega vedenja. Z jezevko poškoduje gledalkam nogavice, jemlje naglavne rute in se tudi sicer kričavo in surovo vede. To nikakor ne pristaja pristnemu korantu. V bistvu je korant dobro bitje, ki prinaša ljudem srečo. Tih je, nič ne govori, le ne-

nehno pošakaže je v nenehnem gibanju in neprestano pozvanja z zvoncec. Pravi korant ljudem tudi ne kaže svojega civilnega obraza in ne snema maske pred ljudmi. Ta razvada se je posebno v zadnjih letih zelo razširila. Neprimerno je tudi to, da nekateri mnogo prezgodaj začno hoditi po mestu. Učinek prezgodnjega korantskega nastopanja se do njegovega pravega časa okoli pustnega torka že toliko obrusi, da izgubi na zanimivosti. Nekoč so se strogo

Zgodovinski vir o pustovanju v Ptuj pred 350 leti

Zadnja leta se je v Evropi zelo razvilo raziskovanje ljudskih mask in pustnih običajev. Izhodišče preučevanja so še ohranjeni običaji ali pa spomini starejših ljudi, ki so take običaje še videli. Toda podoba o zgodovinskem razvoju pustnih običajev (kakor tudi o razvoju celotne ljudske kulture nasploh) si etnolog lahko ustvari samo na podlagi skrbnega in dolgotrajnega primerjalnega študija, ki je pa, razumljivo, zelo težavno in zamudno.

Zato nudijo etnologom dragoceno pomoč razni zgodovinski viri (arheološke izkopanine, stare risbe, razni dokumenti in podobno). Ti so pa žal zelo redki, in praviloma zelo skopi. Zaradi tega pritegne etnologovo pozornost tudi tako majhna omemba, kot je to kak posamezni stavek v enem izmed poročil iz začetka 16. stoletja.

Za pravilno razumevanje tega poročila se je treba najprej malo pogledati v takratna razmerja.

Med našim meštanstvom je takrat, po letu 1600, protestantizem — čeprav prepovedan — še vedno živ. Bolj kot protestantizem sam pa je vidna posledica, ki so jo zapustili verski boji: globok padec avtoritete cerkvenih, kot posvetnih oblasti. Prišlo je do vesesplošne nediscipline. Meščani niso hoteli plačevati davkov, mestni svet se ni brigal za svoje delo, verniki so raje šli v gostilno kot pa v cerkev, še manj pa so bili pripravljeni držati se raznih nepriljubljenih cerkvenih predpisov, na prvem mestu posta. Neurejene razmere v Ptujju so leta 1610, priložilo deželno vladno v Gradcu, da pošlje posebno komisijo s pooblastilom, ugotoviti mestne zadeve. Komisija si je razen tega še prizadevala urediti tudi versko življenje, seveda v prid katoliški cerkvi. V ta namen je izdala vrsto odlokov in predpisov, ki so jih vedno imeli pri hiši.

Med ukrepi sta dva, ki ilustrirata življenje meščanov v pustnem obdobju. Prvi nam pove, da se Ptujčani niso hoteli podrediti predpisom o zelo strogem postu. Da bi to preprečili, je komisija predpisala zelo visoko denarno kazen. Člani komisije so se zavestno, da tak predpis sam po sebi še ne bo preprečil poizkusov meščanov, uživati meso na skrivaj. Zato so jih hoteli postaviti v tak položaj, ki bi se sam po sebi onemogočil kršitev prepovedi. Naj-

enostavneje pa je, onemogočiti nabavo mesa. Zato so ne le prepovedali prodajo mesa v dnevnih posta, ampak tudi s posebnim odlokom omejili (čanes bi rekli: »racionalizirali«) količino živine, ki se lahko zakolje v zadnjih štirih tednih pred pustom. Tako so hoteli preprečiti kopičenje skritih zalog na domu. Vidimo torej, da se meščani niso hoteli držati posta, čeprav so — kot bomo še videli — zelo vneto praznovali Pust — torej čas, po katerem naj se pust meso.

Z drugim odlokom si je komisija prizadevala »neumno pustno igro neporočenih mesarjev in drugih, v prvem pustnem tednu in nedelji« za vedno prepovedati. Komisija se je gotovo bala kvarnega vpliva razposajenih norij na navedeno stanje prebivalcev, še več pa jih je verjetno motilo to, da so si udeleženci teh iger dovolili pod krinko povedati marsikatero pikro na račun višjih, nemščanskih krogov.

Tako kot pri postu, se tudi pri igrah komisija ni zadovoljila zgolj s prepovedjo. Poskušala je

Gradnja mostu

Nadaljevanje s 3. strani

neqa pa do novega mostu pričeli z gradnjo asfaltirane ceste.

Gradnjo financira do 50 % cestni sklad SR Hrvatske, ostalih 50 % pa si delita občinska skupščina Ormož in cestni sklad SR Slovenije.

Glede na to, da je v rekonstrukciji cesta Pavlovci—Ivanjki, bo že v letošnjem letu omogočen prevoz po asfaltirani cesti od avstrijske meje do Ormoža, skozi Varaždin do Zagreba in naprej. Že iz tega razloga je viden izreden pomen novega mostu, saj praktično odpira vrata Ormožu in je s turističnega in ostalega gospodarskega vidika zelo pomemben.

Novi ormoški, oziroma slovensko-hrvaški most, že dobiva končno podobo. S tem pa se odpirajo v ormoški občini važna vprašanja, kot so turizem, gostinstvo, trgovina — namreč, kako bodo znali vsi ti faktorji pritegniti turiste, da ne bo želel čim prej zapustiti Ormoža. p

držali določenega dneva za nastop. Koranti so nastopali samo na pustni torek, ali morda še kak dan prej. Čas ohoda so potem razširili še na dan ali dva pred pustno nedeljo. Menim, da je to dovolj in ne kaže časa še bolj razširiti.

Toliko torej v premislek vsem fantom, ki nameravajo letos iti v korante.

Da ponovim bistvenejše misli: — ohraniti moramo stare kurentške opreme neizpremenjeno; — ohraniti moramo korantsko resnost ob nastopu; — ohraniti moramo običajni čas za nastop korantov.

Prepričan sem, da bomo stvari samo koristili, če bomo upoštevali te nasvete.

Vesno se pripravite in na svetenje v nedeljo, 25. februarja, v Ptuj!

poiskati primerno nadomestilo za igre, in na ta način kompenzirati željo meščanov po javnih nastopih. Tako je na primer mizarjem in ključavničarjem ukazala organizirati ceh, si priskrbeti stavbo in tako v bodoče spremljati cerkvene obhode.

V originalu: ... das vnsinnige Fastnachtspill der lödigen Fleisshagger und anderer in der ersten Fastenwoche und Sonntag ...

O delu te komisije je še leta 1884. pisal zgodovinar J. Zahn v Mitteilungen des hist. Vereins für Steiermark, zvezek XXXII, str. 17.

Deželna vlada je sicer pohvalila delo komisije pri urejanju upravnih zadev, toda s protiformacijskim delom menda ni bila preveč zadovoljna. To lahko sklepamo po tem, da je omilila osterje kazni, ki jih je predpisala komisija. Ko so to meščani izvedeli, se kajpada tudi za ostale ukrepe niso preveč brigali. Verjetno tudi pustnih občajev in zabav niso opustili, in so se še vnaprej v teh sicer dolgotrajnih, še vedno zimskih dnevih zabavali po svoje.

Zgodovinski vir je, kot vidimo, zelo skop. Tako pogrtešamo opise iger, opise mask, ki so jih gotovo uporabljali (ali je bil tudi Korant med njimi?). Vendar nam teh nekaj besed nudi podatke, ki jih etnologija sama, brez pomoči arhivistike ne bi mogla cognati.

Mr. eth. Vitomir Belaj



Košuta na obisku v Pokošah

Delo šolskega centra za kovinsko stroko

Preteklo leto je nastal po združitvi šolskega centra za kovinsko stroko pri TAP in vajenske šole za kovinsko stroko novi izobraževalni center za kovinarje v Ptujju.

Center je doživel takoj po ustanovitvi več korenitih sprememb, ki so omogočile boljši uspeh učencev pri praktičnem in teoretičnem delu. Že med poučnicami je sklicalo vodstvo centra sestanek staršev, predstavnikov podjetij in privatnih obrtnikov, ki učijo učence. Sestanek je bil zelo dobro obiskan, saj se ga je udeležilo okrog 70 odstotkov staršev in predstavnikov podjetij ter obrtnikov. Na njem je govoril svetovalec zavoda za šolstvo v Mariboru tovariš Glogovšek, ki je seznanil prisotne z novim načinom izobraževanja vajencev ter novimi profili, ki jih šolajo kovinarske šole. Ker zahteva današnji čas splošno izobraževanje in strokovno dobro podkovanega delavca, je bilo predloženo z novim šolskim letom 1967/68 šolanje v centru na štiri in pol meseca ali 18 tednov. Center ima v šolskem letu 1967/68 dve izmeni, od katerih je imela prva pouk od 11. septembra 1967 do 20. januarja 1968. Kljub težkim pogojem, v katerih živi doberšen del učencev, in kljub kriteriju, ki je bil v tem šolskem letu znatno strožji, je izdelalo v prvi izmeni v vseh šestih oddelkih 74 odstotkov vseh učencev.

Največja pridobitev centra pa je brez dvoma nova zgradba, ki jo je adaptiral center z lastnim posojilom. Namesto na pol porušene stavbe v Rajčevi ulici stoji sedaj primerno opremljena stavba, v kateri so učilnice in delavnice. Ko bosta primerno urejeni tudi kovačnica in okolje centra, bo gornji del Rajčeve ulice popolnoma spremenil svojo podobo. Center je kupil tudi spodnji del barake, ki stoji v neposredni bližini centra ter bo uredil v teh prostorih delavnice.

Poleg periodičnih razredov, v katere prihajajo skozi tri leta učenci kovinske stroke, je v centru letos tudi prvi en prvi celoletni razred, v katerem se šolajo učenci TAP ter učenci, ki nimajo sklenjenih učnih pogojev. Ti učenci imajo v šoli primeren teoretični in praktični pouk ter bodo po zaključnih izpitih visoko kvalificirani delavci. V okviru centra deluje tudi en oddelk TSS za odrasle ter tečaj za pridobivanje kvalifikacije v kovinski stroki.

Center skrbi poleg šolskega tudi za vsestransko izobraževanje učencev ter se zaveda, da imajo pri učencih, ki izhajajo večinoma iz kmečkih in delavskih družin ter so prikrajšani zato za marsikaj, pomembno vlogo zlasti ekskurzije. V tem šolskem letu so si ogledali učenci prve izmene Zagrebški velevojem ter živalski vrt v Zagrebu, večja podjetja kovinske industrije v Ptujju, nepozabna pa je bila zadnja ekskurzija na Koroško, kjer so bili v nedeljo, 11. februarja. Tam so si ogledali mesto Celovec, obiskali drsalno revijo ter se odpeljali nato v Gosposvetsko polje, kjer je bil ob vojvodskem prestolu krajše predavanje, nato pa je sledila deklamacija Župančičeve pesmi Korotan v srcu. Potem so obiskali še Vrbsko jezero ter se nato vrnili proti domu.

Vodstvo šole teži za tem, da ne bi bili učenci nekoč le dobri kvalificirani delavci svoje stroke, ampak da bi se uveljavljali tudi v kulturnem in prosvetnem življenju kraja, v katerem bodo živeli. Zato se pripravljajo na samostojne nastope z referati o pomembnejših dogodkih v svetlu ter s proslavami. Doslej so priredili dve šolski proslavi s primernim kulturnim programom.

Takšen je običaj s košuto v Pokošah, ki kaže precej lastnosti, podobnih rusi na Ptujskem polju.

-b-

Ormož skozi stoletja

XV.

Prebivalstva vzhodno Slov. Goric po urbarju iz leta 1756

Za narodnostni in socialni sestav prebivalstva Slovenskih goric nudi urbar ormoškega gospostva iz leta 1756 zanimive podatke. Polmestni seznam podložnikov v vseh ormoške graščine dokazuje enako kot starejši urbarji, da je bilo prebivalstvo vsa stoletja skoraj stodoletno slovensko. Seveda so se pojavljali v nekaterih obdobjih veliki premiki in naselitev sosednjega kajkavskega elementa s Hrvaške in Medimurja. Stevilna imena, »Horvat, Hrvat, Krobati itd., pričajo o teh notranjih selitvah. V prvi polovici 16. stoletja opazimo močno naseljevanje tako imenovanih prebegov ali »takobov. Ti so se pred Turki umakali iz svoje domovine v zahodni Bosni in našli nova bivališča ob mejah dežele Kranjske in Stajerske, kjer so jih načrtno naseljevali deželni vladarji kot učinkovito vojaško pomoč v vojnah proti Turkom. Mnoga imena v urbarjih iz sredine 16. stoletja nas očitno spominjajo na te uskoške, na primer: Toma Bernardinč, Mate Buzdarič, Janjo Vuk, Jurij Borković, itd.

Na splošno pa so se »mena podložnikov v vseh ormoške graščine skozi stoletja močno spreminjala. Vzrok so bili različni, verjetno najvažnejši je bil brez dvoma gospodarski. Podložnik, ki iz raznih vzrokov ni mogel dajati, katere je opazila graščina, je moral zapustiti kmetijo in si iskati kruha in skrbstva drugje. Na drugi strani so turški napadi in razna vojna pustošenja skupno z izbruhom kuge in drugih nalezljivih boleznih strahno uničevala prebivalstvo zlasti v ravninskih predelih.

Večja premikanja in naseljevanja prebivalstva po Slovenskih goricah so prenehala pred dobrimi dvesto leti. Zato morda ne bo odveč, če se seznanimo malo podrobneje z

imensko strukturo prebivalstva po zgoraj navedenem urbarju. Obenem bomo tudi podatki zelo zanimivi za bralce teh vrstic po sedanjih vaseh v Slovenskih goricah, ker jim bodo omogočili primerjavo s sedanjimi priliki prebivalstva v istih vaseh in potrdili ter dokazali starost in poreklo prebivalstva kmečkih rodbin in domov skozi dve stoletji.

IMENA PODLOŽNIKOV PO VASEH

SAVCI imajo 16 kmetov in 15 žetlarjev ali kočarjev. Imena kmetov: Vido Brumen, Mihael Rakovič, Urban Malec, Jurij Janžekovič, Janje Munda, Tomaž in Jakob Rakovič, Tomaž Loparnik, Stefek Cajko, Blaž Marlin, Filip Munda, Blaž Vorič, Vido Janžekovič, Jurij Munda.

ZELARJI so: Anton Brumen, Tomaž Senur (Senjori), Jurij Petek, Matej Kose, Jožef Piconja, Andrej Ehrlich, Vido Rakovič, Tomaž Pavlič, Lovrenc Primož, Andrej Franc, Andrej Dovečar, Jurij Sok, Simon Dovečar, Martin Zorman, Jurij Veselko.

RUCMANCI imajo 19 kmetov in 6 žetlarjev. KMETJE so: Jurij Vorič, Jožef Matjaž, Lovrenc Simon, Andrej Piconja, Andrej Brumen, Tomaž Rakovič, Simon Horvat, Tomaž Petrič, Andrej Rakovič, Jernej Ritonja, Jožef Rakovič, Jurij Cajko, Lovrenc Majcen, Simon Brumen, Jurij Weisman, Jakob Vojske, Anton Rajht, Janjo Janžekovič.

ZELARJI so: Marko Petrič, Blaž Vorič, Blaž Plohi, Sevek Ritonja, Tomaž Piconja, Anton Krabel. SELANCI imajo 4 kmetov in 3 žetlarjev. KMETJE so: Jožef Silekovec, Lovrenc Majcen, Jurij Marlin, Stefan Hrgula, Martin Gašparič, Koloman Marlin.

ZELARJI so: Andrej Kotar, Blaž Kenč, Martin Kovačič, Jurij Dominicus, Martin Slatič.

CVETKOVI imajo 7 kmetov in 4 žetlarje. KMETJE so: Matjaž Rajht, Matej Marlin, Matej Plohi, Matej Brumen, Blaž Mavrič, Janjo Horvat.

ZELARJI so: Gera Plohova, Sevek Kukovec, Lovrenc Kukovec, Pavel Ledinsk.

V spodnjem uradu so zlasti velike vasi v ravninskem predelu od Ormoža proti Središču. Tako imajo Pušenci 21 kmetov, Pavlovci 10 kmetov in 9 žetlarjev, ki pripadajo dvorcem Spisli na Pavlovskem vrhu, Frankovci 13 kmetov in 13 žetlarjev, Loperšice 17 kmetov, Obrež 23 kmetov in 4 žetlarje, Grabe 11 kmetov in celo 23 žetlarjev. Vukomarje ima 14 kmetov, Godešinci 16, Vuzmetinci 17 in Vodranec 8 kmetov.

PUSENCI: Martin Vrhovšek, Gregor Kočper, Ivan Vrhovšek, Blaž Pavlič, Gregor Serjak, Filip Pevec, Martin Novak, Mihael Masten, Jurij Masten, Gregor Vavpotič, Blaž Kuharič, Stanko Kuharič, Jakob Leskovec, Stanko Pavlinič, Matek Leskovec, Gašpar Rauš, Martin Golob, Stefan Vojda (Vajda), Mikloš Vavpotič, Jernej Meško.

OBREŽ: Mihael Koček, Peter, Martin Vavpotič, Ivan Borko, Matjaž Sečen, Stefan Glavnik, Jurij Ivanuš, Mihael Lesničar, Matjaž Turk, Lovrenc, Blaž, Gregor Trstenjak, Blaž, Stefan, Lovrenc Horvat, Andrej Dokša, Andrej Janušovec, Nikloš Borko, Andrej Tišar, Jakob Tišar, Ivan Rakovič, Martin Mihalkovič.

GRABE: Mihael Mihalkovič, Barbara Ivanuša, Andrej Dokša, Peter Znidarič, Jožef Dominicus, Ivan Horvat, Jurij Murat.

ZELARJI NA GRABAH: Mihael Savkovič, Peter, Matjaž, Jurij Horvat, Matjaž, Mihael Ivanuša, Jurij Hovdžar (Hodžar), Jurij Sabolč, Anton Krizan, Tomaž Gradišnik, Peter Kupec, Mihael Mihalkovič, Jakob Lah, Jurij Vojrin, Ivan Benkovič, Matjaž Vuk, Stefan Vabič, Jakob Sinko, Jurij Unuk, Martin Zadravec, Martin Kolarič, Jožef Vrhovšek, Mihael Ivanuša, Matjaž Vuk.

GODEŠINCI: Luka Vukovič, Blaž Lah, Jakob, Peter Ivanuša, Stefan Kocijan, Mihael Kolarič, Andrej Curin, Marko Veselko, Andrej Dokša.

VUZMETINCI: Gregor Jurina, Ivan Vabič, Jurij Ozmeč, Jakob Sušič, Ivan Unuk, Ivan Terša, Matjaž Vabič.

VUKOMARJE: Gašpar, Mihael, Tomaž Zadravec, Janez Sevek, Blaž Vabič, Ivan Jurina, Peter Sever, Matjaž Risan, Blaž Tušič, Blaž Znidarič, Jurij Ozmeč, Stefan Vaglavio.

Iz ljutomerske zgodovine

Izsek iz zgodovine Bučkovcev

Ob koncu 18. stoletja je kaplan Martin Kavčič kupil ob učilnici vinograd in še drugo obdelovalno zemljo ter celotno lastnino prepustil v uporabo malonedeljskemu (bučkovskemu) učitelju, ki naj bi zaradi te usluge počeval brezplačno 16 najboljših učencev.

Prvotna malonedeljska učilnica s majhno in temno šolsko sobo je bila lesena in krita s slamo, ter je bila čez nekaj let neuporabna. Leta 1818 so zgradili novo šolo, ki je bila tudi kmalu neuporabna. Že leta 1850 so jo želeli povečati; vendar so se te razprave zavlekale vse do leta 1872, ko je bila zgrajena sedanja stavba osnovne šole Bučkovci. Leta 1888 je bila bučkovska šola (malonedeljska) razširjena v tri razrednice in uvrščena v 4. plačilni razred. Odkar je bila malonedeljska ljudska šola razširjena v tri razrednice, je šola obiskovalna: leta 1888 151 fantov in 157 deklet, skupno 308; leta 1889 159 fantov in 134 deklet, skupno 293; in leta 1890 147 fantov in 136 deklet, skupno 303.

Učiteljevi dohodki so bili glede njegove službe različni, ker je največ dobil kot cerkovnik in organist. Kot učitelj je bil pobiral šolnino, ki je bila v prvih letih zelo pičila. Navadno se je plačevalo 3 do 8 krajcarjev za četrtletje. Ker je obiskovalo šolo le malo otrok in so bili revnejši otroci šolnine, je znala celotna šolnina leta 1896 le 1 goldinar in 36 krajcarjev. Leta 1820 pa je učitelj Jakob Natšar napisal v napovedi dohodkov od šolnine, da od dneva nastavitve ni dobil niti

krajcarja; vzdržuje se lahko le kot cerkovnik in organist. Ti dohodki pa so tudi skromni, zato prosa, da se mu od kakšnega sklada dodeli učiteljska plača.

Kot cerkovnik je imel učitelj pri Mali Necelji svoje dni tako imenovano zbirco. Vsak kmet je moral dajati na leto 8 pintov ali merico rži. Poleg tega je imel še prostovoljno pšenično, ajdino in vinski zbirco ter je pobiral tudi repo, seno, otavo, predvino, jajca in klobase, kar je v dobrih letinah znašalo še enkrat toliko kakor drugi dohodki.

Kot prvi učitelj je v Bučkovcih znan Janez Raiserperger, ki je služboval leta 1650. Ko so leta 1794 podrl stari glavni oltar cerkve v Bučkovcih, so našli latinske napis, ki med drugim pravi, da je Janez Raiserperger dal leta 1650 ta oltar pozlatiti.

Nekateri vasi v okolici Bučkovcev

BUČKOVCI. Ta vas predstavlja danes eno večjih občinskih središč ljutomerske občine. Leta 1445 je bilo v tej vasi že 14 hiš, po občinskem leksikonu iz leta 1918 jih je bilo 116, v prvi četrtini 19. stoletja pa je bil 62. Prav v prvotna vasa je bila v dolini potoka Turje, kjer imajo kmetje večinoma svoje njive in travnike, večji del zemljišča te vasi pa se razteza po hribovju nasproti vasi Moravci. Se v današnjem času so po tem grču raztreseni gozdovi kmečke hiše, vinogradi in njive. V 13. stoletju so bili ti prijazni griči večinoma pokriti z gozdom, v katerih so imeli kmetje pa, žir, drva in morla pravico do lova. Zaradi tega je moralo teh 5 prvotnih kmetov plačevati malo davčino.

(Nadaljevanje prihodnjič)

razgovor z 79-letnim zgodovinarjem — amaterjem Francom Sumanom iz Lormanja pri Lenartu

Živ leksikon zgodovine svojega kraja

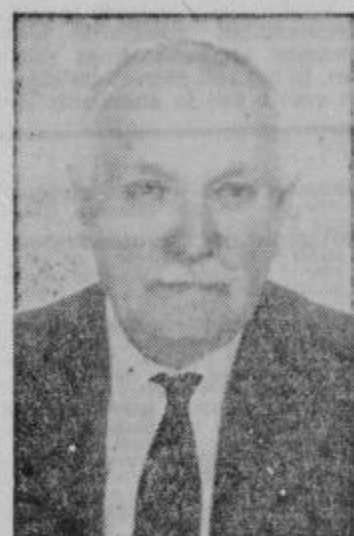
Med nami živi mnogo starejših ljudi, ki so vsak dan prisotni v naši sredini, ki živijo in delajo z nami, a vendar živijo in poznajo svoj skrivnostni svet, ki je zavil v več desetletij staro tanciško raziskovanje in lastnih opažanj.

O vašem posebnem — zgodovinarju-amaterju Francu Sumanu — sem slišal že mnogo zanimivega. Neka posebna radovednost me je vedno silila, da bi se z njim поблиže spoznal. Ko sem se v sredo, 7. februarja, pripeljal v Lenart, sem se po že prej pripravljenem načrtu odločil, da ga bom ta dan obiskal na njegovem, od Lenarta 1,5 km oddaljenem domu. Tik pred odhodom sem na avtobusni postaji srečal njegovega sina Jožeta, (trenerja lenartskih rokoborcev, ki sem vam ga predstavil že v eni izmed prejšnjih števil Teknika). Ko sem mu povedal, da nameravam iti k očetu, mi je zaskrbljujočim obrazom povedal, da je oče precej bolan in da se naj oglasim kdaj drugič, ko bo ozdravel. Ta odgovor me je nekoliko razočaral — toda od svojega prvotnega načrta nisem več hotel odstopiti. Jože se je po svoji službeni dolžnosti s prvim avtobusom odpeljal v Maribor, jaz pa sem jo kar peš mahnil proti njegovi domačiji. Kot vodič se mi je pridružil še Valter, ki se uči fotografije umetnosti pri znanem lenartskem fotografu Mirku Brumnu. Med potjo naju je spremljal rahel dež, med katerim je tu in tam zaplesala tudi kakšna drobna snežinka. Ves čas sem premišljeval, kakšen neki mora biti ta vaški zgodovinar? Uganika se je hitro razvzrojila. Ko sva prišla do njegove hiše, ki ob bežnem pogledu na njeno pročelje vzbuja videz majhnega gradiča, se mi je med potjo vznemirjen pogum zopet povrnil. Stopila sva v kuhinjo, kjer je ob zakurjenem štedilniku sedela starejša žena, ki je povedala, da je Francova žena in da mož leži v sobi. Se prej kot sem potrkal na njegova vrata, sem opazil v predsobi na policah cele kupi klasično razmetanih in tudi lepo zloženih knjig. S tem prvim vtisom, ki mi je potrdil vse, kar sem do takrat slišal o Francu, sem potrkal na vrata in stopil v izbo, kjer je na postelji ležal sivolasi mož z lepo negovanimi sivobelimi brki. Ko sem se mu predstavil in se mu opravičil za nemir, ki mu ga povzročam ob bolniški postelji — mi je smeje rekel: »Nič hudega, saj niste prvi, vedno me kdo obišče — novinarji, zgodovinarji — celo iz Avstrije in Nemčije so že prišli.«

Sedel sem na rob postelje in poslušal njegove tekoče besede, ki so se v trenutku preselile

tja daleč nazaj, ko se je Franc še kot kratkohaščnik prvič znanovno srečal z zgodovino. Pa ga pustimo, naj se vživi v svoja mlada leta in čas, ko je prvič vžljubil in poskušal prisluhniti skrivnostnemu vrtenju kolesa zgodovine — svoje bližnje in daljne okolice.

»Ze v otroških letih so me pritegnile razne pripovedke in legende, ki še danes krožijo med ljudmi in predstavljajo bogato ljudsko izročilo. Ko sem bil star pet let, me je babica peljala k teti v Radehovo po »pisanko« in mi je med potjo pokazala, kje je nekoč stala cerkev Sv. Jakoba. Pravzaprav tu nisem imel kaj dosti videti, vendar sem se pozneje še velikokrat vračal na to mesto. Vsaka ped zemlje in vsak kamen, ki sem ga našel tukaj, je pomenil zame pravo veliko odkritje.



Franc Suman

Pozneje sem veliko potoval po svetu, kjer sem prav tako našel in videl veliko zanimivega. Tujine nisem mogel vzljubiti. Misli so mi vedno uhajale nazaj v domače kraje, v naše lepe Slovenske gorice, ki sem jih imel v tujini vedno pred očmi. Se posebej me je navdušilo branje zgodovinskih knjig, ki sem jih do danes zbral okrog tisoč. Skozi vse življenje, so bile knjige moje zveste spremljevalke. Med najstarejšimi knjigami, kar jih imam, je avstrijski državni zakonik iz leta 1772, zgodovina Stajerske iz leta 1737, državna in cerkvena zgodovina Stajerske iz leta 1786 itd. ...»

In res, Sumanova hiša je nekaj posebnega. S knjigami se srečaš v vseh prostorih in na vsakem koraku. Za Franca ima vsaka svoje mesto in svojo dragoceno vrednost.

Kot zgodovinar — amater ste zbrali tudi mnogo starih doku-

mentov. Ali je med njimi tudi kakšen posebno zanimiv?

»Med temi dokumenti je najbolj zanimiv nekakšen uradni list iz leta 1771, ki ga je izdala Marija Terezija. Med drugimi listinami so zanimive različne zapuščinske razprave, pogodbe z graščakom in na osovski koži napisana pogodba o prodaji travnika iz leta 1680. Zbrane imam tudi vse zapuščinske razprave in druge listine, ki jih je zbirala naša rodbina od leta 1640 dalje.

Kako gledate kot zgodovinar — amater na ljudsko izročilo? Mislite, da je v njem veliko resnice?

Naši kraji so zanimivi po razgibanem življenju in številnih dogodkih in je prav zaradi tega ohranjeno v Slovenskih goricah bogato ustno izročilo. Skoraj vsak kraj ima svojo zgodbo, svoje izročilo, ki sem mu s pomočjo knjig poskušal najti resnično zgodovinsko podlago. Mnogokrat mi je to uspelo z ugotovitvijo, da se zgodbe po ljudskemu izročilu le malo razlikujejo od zgodovinskega dejstva.

Kot sem slišal, ste iz svoje bogate zgodovinske zakladnice objavili že precej svojih lastnih zgodovinskih dognanj?

Pred leti, ko so v Lenartu še izhajale »Domače novice«, sem v tem časniku precej pisal o zgodovini Slovenskih goric. Vedno gojim v sebi skrito željo, da bi o tem napisal tudi svojo knjigo. Čeprav nosim na sebi še osmi življenjski križ, upam, da bom to svojo veliko željo — še pred trenutkom, ko se bo tudi zame ustavilo kolo zgodovine — uresničil.

Prepričani smo lahko, da bo Franc Suman svojo željo tudi uresničil, saj mu za to ne manjka več dosti gradiva. To bo velik uspeh upokojenega poštenega uslužbenca, ki je ves svoj prosti čas posvetil zgodovini svojega kraja, ki si jo je med potjo velikokrat zapisoval kar na cigaretnih papirčkah, ki jih še danes hrani v svojem bogatem zgodovinskem arhivu.

Se mnogo, mnogo stvari bi lahko zapisal iz najinega razgovora, saj je Franc Suman resnično živ leksikon zgodovine svojega kraja. Ko sem se poslavljaj, je pozabil na gripo, ki ga je precej zdelala. Dvignil se je iz postelje in me pospremil do vrat. Opazoval sem ga. Zgodovina, s katero živi, je močnejša kot njegov osemdeseti življenjski križ, ki ga nosi na svojih ramenih. Ko sva si ob slovesu stisnila roke, sem na njegovem obrazu razbral nasmeh in dobro voljo, za katero skriva svojih 79 let, svojo zgodovino in svoje Slovenske gorice. J. S.

delujemo s krtačko navpično, in ne tako, kot smo sicer navajeni — levo in desno. Drgnjenje v vodoravni smeri ne le da ni koristno, ampak utegne celo škodovati skleninastemu ovoju zoba. Pasta ali zobni prašek negi zob niti nista nujno potrebna. Tudi za različne »aktivne« sestavine različnih zobnih past, ki jih reklamira na vsa usta hvali, se ne kaže dosti zmeniti, kajti učinkovitost teh sestavin v mnogih primerih niti ni verjetna, kje šele dokazana. Ena izmed redkih izjem je morda učinkovita fluora, o katerem so ugotovili, da dejansko ščiti pred zobno gnilobo.

Cas in denar. 19.20 Portret Milka Goršiča. 19.40 TV pošta. 20.00 TV dnevnik. 20.30 Cirkak. 20.35 Ferenc Karinty: Ob reki. 21.35 Povelja jugoslovanske glasbene avtoritete. 22.05 Zadnja poročila.

Druge oddaje na kanalu 9. 18.00 TV novice. 18.50 Reportaža. 19.45 Propagandna oddaja. 20.30 Propagandna oddaja. 20.35 TV drama. 22.05 Informativne oddaje.

TOREK, 27. FEBRUARJA. 9.40 TV v šoli. 10.35 Angleščina. 14.50 TV v šoli. 15.45 Angleščina. 17.40 Poročila. 17.45 Risanke. 18.00 Obvestje. 18.25 TV obzorje. 18.55 Cirkak. 19.05 Torkov večer. 19.40 Vročni kri na Ptujskem polju. 20.10 Usodni rov. 21.40 Gramofon. 22.20 Zadnja poročila.

Druge oddaje na kanalu 9. 17.15 Albanski TV pregled. 19.45 Propagandna oddaja. 20.30 Propagandna oddaja. 20.35 Dokumentarni film. 20.50 Celovečerni film. 22.20 Poročila.

SREDA, 28. FEBRUARJA. 14.55 Torino: nogomet Juventus — Eintracht. 16.55 TV kronika v madžarščini. 17.10 Poročila. 17.15 Ključke dogodivščine. 17.45 Kje je, kaj je? 18.00 TV obzorje. 18.20 Zdravje. 18.45 Radovednež. 19.05 Glasbena oddaja. 19.45 TV spreklet. 20.00 TV dnevnik. 20.30 Cirkak. 20.35 Zeneva: svetovno prvenstvo umetništem drsanju. 22.00 Zadnja poročila.

Druge oddaje na kanalu 9. 17.20 Poročila. 18.00 Informativne oddaje. 19.45 Propagandna oddaja. Nadaljevanje na 8. strani

Rezervirano

za prleškega Lujzeka

Meja sen po opasen beteg. Sajalo se mi je, ka so me uragouje z lanci za šampet zvezali, te pa me s samim pintovcom bili, tak ka sen misla, ka sen priša na peklenjskim kulok. Kdo sen se zbūdja, sen bija ves posconi. V glavi pa se mi je tak vrtelo, tak ka sen misla, da sen na renigipili spa. Po por šakih žganice sen ša glejat v senjsko knigo, da bi si razloža seje. Pod rubriko uragouje, sen vida, da bon skoro lahko od zdrovja fūčka.

KAK SO ME ŠTELI PRETRIGATI?

Kmečkega človeka, kak sen jaz, že tak ali tak zapostoolajo. Teko pa še znou matematike, ka me nemre nihče pretrigati. V Lauren-ci na Drovskem polji sen šteja v zadrugi kipiiti »Rudninko 1a. To je bilo v soboto 17. februarja. Gdo sen pita za ceno, mi je zadrugi štacinor reka, da toto veno košta 286 starih dinarou. Kūpja sen por kil. Pred por dnevi pa sen bija v Majšperki, te pa sen v zadrugi kūpja prav takšno »Rudninko 1a, štacinor pa mi jo je zaračūna za kilo 420 dinarou. Provi cajt sen se zrajta, da sen jin toto mūšštrigo nazaj poča. Se gnes se spitooven, kdo jin je določa cene, ali so mene, ki sen se pojouja v raztrganem cajti, misliū na enostoven način odpaslati. Malo se mi že suiti v glavi, kakaj nekini štacinoron tak dobro gre. Včosiū pa bi jih lahko malo inšpekcijski prišla glejat.

MIHALEK OD VEJKE NEDLE

Najbol sen se razvesela priša od Mihaleka iz Vejke Nedle. Drogi Mihalek, Edini si, ki mi je do zaj pisa v svojen domočen jeziki, tak kak so nas atek pa manika včili. Oglosti se mi, kdo koli boš meja cajt. Za nagrado pa bon tvojo priloško pismo objava tak kak si mi ga napisal:

— Tak sn se razvesela, gdo sn v cajtnah našja tuaj podpis, kaj si začela pisati notri v cajtno, te pa še od Vejke Nedle celu. Veš Lujzek, škoda, da se nisi nič oglosa, gdo si hoda tan okuli mene,

Filmski in TV mozaik



May Spils — med režijo lani

26-letna May Spils, je prva nemška režiserka »mladega« filma. Njen prvi film »K stvari, srček« je veseloigra in bo verjetno imel velik uspeh v kinematografih. Veselje do snemanja se je v May prebudilo, ko je bila pri starem očetu blizu Bremena. Najela je posojila, na kar so bile finančne težave delno rešene. Njen film je stal za nemške razmere zelo malo — samo 400.000 mark.

Junaki v Mayjevi veseloigri, oziroma filmski komediji sta dva njena prijatelja — Werner Enke in Henry van Kyck; prvi filmski igralec, drugi pa je bolj znan kot pisec popevkarskih tekstov. Imela sem velik strah pred mnogimi filmskimi tehnikami. Kako deluje kamera, še danes ne vem mnogo, je pred kratkim izjavila May. In njeno največje zadovoljstvo — »razgajanje«. Zato si je May tudi najela novo veliko stanovanje v Münchnu, kjer lahko po mili volji razgraja, oziroma se pripravlja na nova snemanja.

dosta bi ti lahko poveda nuvega. Zaj smo meli razgrjeno kak su non zemljo klaserali, veš tū je bilu guča na kletuice. Jaka je rūka, da je mejošova zemla bujša, in tak su se eden drugega vtoplali, a kriva pa sta bilo oba dvo. Hodila sta krē inženera, tak so pravili, pa so eden drugega izdajali. Jaz bi rad san veđa, kdo do naši lidje k pameti prišli in bol vkiup držali ter nēdu eden po oven tukli.

Kriva pa je samo tota prokleta štibra. Vsaki reče, kaj nema penez, lidje pa si kipiūlejo vsega urago. Či greš večer malo po vesi pod okna poslušati, ki perje čiščejo in kočice lūhčijo, ton čūlješ, kak se šinja, pa kera de se kon ženla (pa kera še je nedužna — p. LUJ-ZEK) in keri kero mo, pa kakši gūant mo kera. Prmojštrfjed Lujzek, še tebe mojo v deli, pridri enkrat k meni, teš čūja.

Te pa Lujzek za gnes naj bo zadosti, pa po drugič več, gdo bun meja cajt.

Te pozdrovla

Mihalek od Vejke Nedle

Drogi Mihalek. Znon ka mote pri Vejki Nedli fješt diktine. Rad pa bi še bija usaj malo ledičen. Oblūbūn pa ti, da se bon skoro pri tebi oglosa, samo tak ka neš pred po vesi raztrobja.

MASTNA ŠČUKA

V Ptuj sen ša v oštarijo »Ribč«, ka bi si naroča por dobrih pohanih podvodjakou, ali rib. Doba sen dvo lepa falata. Kak sen prvi falat da v lampe, me je tak zazeblu, tak kak če bi led žveka. Te pa nisen zna, čī sen doba živo, ali krjieno ribo. Da bi se malo segreja, sen se napotja v ptujski Monte Carlo ali v bife ptujskega hotela. Tan lahko igroš vse klose kartoških špilou. Bija je že mrrok, kdo sen ša mimo štacinu, ki je podnevi Jasmin, ponoči pa min. Venda za to, da jin je v »Jasa« crkna neon. Isto veno sen vida pri štacinu Jelen. Zato pa bodo lahko v občinski statistiki obravnavali nadnormalno povečaje štacinou.

V LOTMERKI JOVNO PEREJO GATE

Se pred kak sen ša v Lotmerk, sen si ogledna kulturne noge v bistriških hoteli, na modni reviji. Zaj znon, kakaj momo teko preveč štofa. Mini janke, mini gate, mini... Ja, ja, ki so stori zloti cajti, kdo so naše ženske untrčke nosile.

Pred por dnevi so v Lotmerki odprli privatno pralnico. Te pa se je eden na Glavnem ploci duma z ženo svađa. Pobra je cote in vada odnesa v pralnico. Tam pa so mo tak oprali, da so bile osrane gate bele kak sneg. Kdo je oprone stvari domo prnesa, je ženo bilo tak smrom, da še gnes ne viple na cesto. Od totega dneva pa skoro v Lotmerki v vsaki kuči vsakšī din ženke perejo.

LENART

Ke mi nedo lidje v Lenarti sponošali, ke samo po gostilnah hodin, sen ša včeraj tūdi na sejo občinske skupščine. Pri moji duši, toti lenarški odborniki so vūn z vraga. Tak odločno so zahtevali popravilo cest, ke so rekli, da so ceste že tokšne, ke niti več na sejo nedo mogli priti.

Pa tūdi na samoupravljanje se dobro zastopijo, saj je eden od odbornikov, zato ke so ne preveč upoštevali njegovega predloga za nižje dofke, takoj da odpoved in neče več biti občinski odbornik. Jebal vrag, sin si misla, če bi bli vsi tok zavedni samoupravljajci in odborniki (ter poslanci) te bi mogli meti po vsoki skupščinski seji nove nadomestne volitve.

Ne zamerte. Pište mi na adresu: Uredništvo TEDNIKA, Ptuj, Lakovca 2.

Samo vaš Lujzek

Modni kotichek



Letos so zelo moderne kratke pletene jopice.

1. Travnato zelen komplet, zelo velik patent — enako na rokavih. Dvoredni gumbi.

2. Rumena jopica s kratkimi rokavi, črte oranžne ali modre barve.

3. Jopica je turkizne barve, zapira se čisto ob strani, gumbi so zlati.

Modele je kreirala Darja.

HOROSKOP

VODNAR od 21. januarja do 19. februarja

ONA: Nekateri ti očitajo, da se bo tvoja poveljna pridnost sprevrgla v razkošno lenobo, vendar boš kljub temu na vsa nejasna vprašanja našla blaster in duhovit odgovor.

ON: Tudi pri tebi bo v tem tednu prišel od izraza značaj — hladnokrvnost, prepirljivost — sicer pa značaj dobrega srca. Ugodno se boš počutil.

RIBI od 20. februarja do 21. marca

ONA: Čeprav si nenevarna, ti bodo v prihodnjem tednu marsikaj pripisovali. Teško nalogo, ki si jo hotela rešiti že lani, boš lahko kmalu urenila.

ON: Zaradi resničnostiljubnosti in pravičnosti boš postal še bolj priljubljen v družinskem in službenem okolju. Prebavne težave, ki so se z letom stopnjevale, bodo ob primeru dieti prenehale.

OVEN od 22. marca do 20. aprila

ONA: Prvi znaki revmatizma, ki so se pojavili ob koncu tvojih zimskih dni, kljub nizki starosti, niso tako nevarni. Najrajša lani.

ON: Čeprav si bistrega duha in prisrčne narave si preveč skrivnostni in zagonetni. Skrol, ki si si jih nalagal v tem tednu, so bile nepotrebnosti. Neprijetne sanje bodo postale prijetna resnica.

BIK od 21. aprila do 21. maja

ONA: Priljubljenost v družbi se bo povečala. Pazi na telesno težo in da ne boš ljubzensko preveč vihava. Preveč ti ni potrebno govoriti.

ON: Pogosto zahajanje v družbo boš moral za nekaj časa opustiti. V ljubzenskih zadevah ne bodi preveč nasei in nepremišljen, ker se ti bo lahko ta lastnost maščevala.

DVOJKA od 22. maja do 21. junija

ONA: Krivice in podkivanja ti ni potrebno prenašati z izbrano milino. Kmalu boš dobila nekaj, kar te bo trajneje osrečilo, kot denar.

ON: V začetku tedna boš postal nenavadno isker in bleščel. Tudi tvoje lepo obnašanje bo pripomoglo k dvigu na materialni lestvici.

RAK od 22. junija do 23. julija

ONA: Padeš iz sedanjih vtisov se ne boj, ker ti tega ne dovoljuje tvoj plemenit in nevljudni značaj. Pomembna odločitev bo vplivala na položaj.

ON: Kadar si jezen, govoriš preveč odločno, za kar si moral preživeti še več tihih tednov, čeprav si resnično navezan na enega človeka. Kmalu boš doživel zelo razburljivo in nenavadno ljubezen.

LEV od 24. julija do 23. avgusta

ONA: Ni se ti potrebno prizadevati, da bi postala središče pozornosti, ker boš drugače razočarana. Tudi ne bodi preveč častiljena.

Napredek. ON: Tisti, ki te še dajl časa poznajo, so se že navadili na tvoje miroljubne muhe, ker si v poklicu spreten in znaš dobro usklajevati umsko s fizičnim delom. Za polno ljubezen boš moral trčkovati vso sposobnost.

DEVICA od 24. avgusta do 23. septembra

ONA: Včasih si malo preveč vročkrvna, zaletava in nepravilna do nekaterih ljudi, čeprav se na videz daš voditi od moškega partnerja, v resnici pa odločaš in opraviš vse po svoje. Pazi na prijetno zunanjost.

ON: Po navadi si preveč pogumen, tako da se nekaterim zdiš predrzen. Pazi, da ne boš okrog srca, dvignil preveč prahu in nezadovoljstva.

TEHTNICA od 24. septembra do 23. oktobra

ONA: Spremeniti boš morala neodločno naravo zaradi možnosti in zaradi svojih izrednih lepih oči in še lepšega pogleda. S sosedo se manj prepiraj.

ON: Preveč si postal suhoparen, ker že dajš naprej videz zaspasnosti. V drugem tednu se boš za nekaj navdušil ter v hipu postal rezek, blaster, duhovit in prijetno gostobeseden. Pri denarju boš malo nihaj.

SKORPIJON od 24. oktobra do 22. novembra

ONA: Prirojen čut za eleganco se ti je že večkrat sprevrgel v domisljivost in osabnost tudi zaradi ostrega jezika. Čeprav si miliga srca in ne misliš nič hudega, pazi, da ne bo stalno prevladovala težnja za novim.

ON: Začetna prijateljska kretanja se je že večkrat razbiniila v nič, ker so ostale samo lepe besede. Kljub nekaterim neprijetnim lastnostim boš lahko postal priljubljen v ženskem svetu, če boš bolj pamen.

STRELEC od 23. novembra do 22. decembra

ONA: Kljub temu, da najraje izbiraš družbo, ki ti dvori in od karer imaš neposredne koristi, se boš morala delno korigirati. Sprememba zraka.

ON: Malo preveč se zaveš svoje privlačnosti, za kar si bil še večkrat razočaran. Moral boš biti bolj hvaležen za dobra dela, ki so jih prijatelji rade volje storili. Čaka te prijetno ljubzensko doživetje.

KOZOROG od 23. decembra do 20. januarja

ONA: Zaradi šibkega zdravja si večkrat zaskrbljen, čeprav ne bo prišlo do resnih obolenj. Rahle omotice, slabosti v želodcu, glavoboli in prehladi so to stalne spremljevalke sedanjega življenja.

ON: Krhka narava je v nasprotju s tvojim krepkim telesom. Bolj boš se moral tudi zanimati za težave drugih, če hočeš, da boš še nadalje priljubljen.

— Naše zdravje —

Zdravje zob je odvisno od prehrane

Zobna gniloba je razen prehlada in influence morda najbolj razširjena bolezen sodobnega človeka. Kako redki so tisti srečnejši, ki še niso imeli potrebe sedeti na zobozdravniškem stolu!

Zobna gniloba je, kakor se zdi, tesno povezana s civilizacijo. Pred srednjo kameno dobo ni bila znana; pojavi se šele v mlajši kameni dobi nekako pred 7000 leti. Sedanje statistike pa so naravnost porazne: na primer v Ameriki trpi za zobno gnilobo 97 odstotkov prebivalstva.

Med vzroke bolezni naštevajo kislost sline, dejavnost fermentov, prisotnost nekaterih vrst bakterij, strukturo zob in podobno. Govorijo tudi o dedni odpornosti oziroma nagnjenosti do te bolezni, ki jo podedujejo otroci od staršev.

Vsi strokovnjaki se strinjajo, da je za zdravje zob najpomembnejša prehrana. Je morda naša prehrana v nečem pomanjkljiva in je morda ta pomanjkljivost vzrok zobne gnilobe? Zanimivo je, da imajo živali, ki žive prosto v naravi, skoraj brez izjeme zdrave zobe; bolezen pa jih napada, če živijo v ujetništvu. S poskusi na nekaterih vrstah živali so dokazali, da je na zobno gnilobo močnejše vplivati že samo z različno prehrano. Tako je nastal pojem »prehrambena protignilobnega dejavnika«. Eden izmed prvih bilo spoznanje razkrajajočega vpliva fermentacij sladkorja, pri čemer se tvori kislina.

Od tod praktični pouk. Redna nega zob, zlasti zvečer, občutno zmanjša nevarnost gnitja zob. S čiščenjem zob preprečimo nastanek mlečne kisline, ki razjedajo zobno sklenino. Zobem to-

rej ne škodujejo bonboni in druge sladkarije, temveč jim škodujejo ostanke sladkorja, ki se pretvarja v ustih v škodljivo mlečno kislino. Zato je po uživanju slaščice pametno pojesti jabolko, kajti kisline, ki jih ta sadež vsebuje, odstranijo z zob vse ostanke sladkorja.

Za najzanesljivejšo metodo pa še vedno velja uporaba klasične zobne krtačke in tople vode. Zobe čistimo zjutraj in zlasti zvečer, in sicer tako, da jih ob-

TV SPORED

od 25. febr. do 2. marca 1968

NEDELJA, 25. FEBRUARJA. 8.55 Poročila. 9.00 Dobro nedeljo voščimo s triom Dorka Skoberneta in Koroškimi oktetom. 9.30 Chamoni: Ski Kandahar. 10.15 Kmetijska oddaja. 11.00 Mokedajeva matineja: General. 12.15 Nedeljska TV konferenca. 19.00 Mednarodno atletsko srečanje v Beogradu. 17.45 TV kazi-pot. 18.10 Karnevalski sprevid iz Viareggia. 18.55 Rezerviran čas. 19.05 Gorska zavetja. 19.30 Filmski burleski. 20.00 TV dnevnik. 20.45 Cirkak. 20.50 Izbor popevke za Grand prix evrovizije. 22.10 Sportni pregled. 22.40 TV dnevnik.

Drugi spored: do 21.00 tudi na kanalu 9.

Druge oddaje na kanalu 9. 8.55 Poročila. 9.00 Narodna glasba. 11.00 Oddaja za otroke. 11.45 Serijski film. 13.15 Poljudno znanstveni film. 13.45 Dokumentarni film. 14.05 Humoriistična oddaja. 17.30 Poročila. 17.35 Spomin. 18.55 Serijski film. 19.45 Propagandna oddaja. 20.45 Propagandna oddaja. 22.40 Včeraj, danes, jutri.

PONEDELJEK, 26. FEBRUARJA. 9.40 TV v šoli. 10.35 Ruščina. 14.50 TV v šoli. 15.45 Ruščina. 15.10 Angleščina. 16.45 Kulturni pregled v madžarščini. 17.00 Poročila. 17.05 Mali svet. 17.30 Pri naših pravljicah. 17.50 TV obzorje. 18.20 Duševno bolni in mi, nekaj in danes. 18.30

RADIJSKI PROGRAM od 25. febr. do 2. marca

NEDELJA, 25. FEBRUARJA
6.00–9.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 6.05–6.10 Poročila. 6.30 Informativna oddaja. 7.00–7.10 Poročila. 7.20 Informativna oddaja. 7.30–7.40 Za kmetijske proizvajalce. 7.50 Informativna oddaja. 8.00 Poročila. 8.05 Veseli tobogan. 9.00 Poročila. 9.05 Poslušalci čestitajo. 10.00 Se pomnite, tovariši! 10.25 Pesni borbe in dela. 10.45–11.00 Lepe melodije — vmes ob 11.00–11.15 Poročila. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.00 Poročila. 12.10 Poslušalci čestitajo. 13.00 Poročila. 13.15 Iz operetnih partitur. 13.40 Nedeljska reportaža. 14.00 Glasba ne pozna meja. 14.30 Humoreska tedna. 14.50 Pianist Borut Lesjak. 15.00 Poročila. 15.05 Športno popoldne. 17.00 Poročila. 17.05 Znameniti in poznani pevci. 17.30 Radijska igra. 18.15 Iz solistične glasbe. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.00 Poročila. 22.15 Serebnadi večer. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni noćturno.

Vse dni od ponedeljka do sobote je naslednji spored:
4.30–5.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 4.45 Informativna oddaja. 5.00 Poročila. 5.30 Vremenska napoved. 5.45 Informativna oddaja. 6.00 Radijski dnevnik. 6.30 Informativna oddaja. 6.50 Za vas. 7.00 Poročila. 7.20 Informativna oddaja. 8.00 Poročila — današnji radijski in TV spored.

PONEDELJEK, 26. FEBRUARJA
14.00 Poročila. 14.05 Razpoložljiva glasba. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Poje zbor iz Ribnice. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Sopranistka Vilma Bukovec. 17.30 Radijska igra. 18.00 Poročila. 18.15 »Sigmund«. 18.35 Mladinska oddaja »Interna 489«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Pevka Marijana Deržaj. 19.25 Pet minut za EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 skupni program JRT. 22.00 Poročila. 22.10 Radi se jih poslušati. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni noćturno.

TOREK, 27. FEBRUARJA
14.00 Poročila. 14.05 Pet minut za novo pesmico. 14.25 Lepe melodije. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torek na svideenje. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Simfonični orkester. 18.00 Poročila. 18.15 Slovenske narodne. 18.45 Narava in človek. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Pevce Rakko Irgolci. 19.25 Pet minut za EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Radijska igra. 21.00 Pesem godal. 21.15 Deset pevcev — deset melodij. 22.00 Poročila. 22.10 Glasbena medija. 22.15 Skupni program JRT. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni noćturno.

SREDA, 28. FEBRUARJA
14.00 Poročila. 14.05 Igramo za razvedrilno. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Na podlistek. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.00 Poročila. 18.15 Debussy. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Glasbene razglednice. 19.25 Pet minut za EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00–23.00 Charles Gounod: Faust — vmes ob 22.00–22.10 Poročila. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni noćturno.

ČETREK, 29. FEBRUARJA
14.00 Poročila. 14.05 Izbrali smo vam. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Zabavni intermezzo. 15.40 Majhen recital. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Simfonični koncert. 18.00 Poročila. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Pevci Arsen Dedič. 19.25 Pet minut za EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Domače pesmi. 21.00 Literarni večer. 21.40 Glasbeni noćturno. 22.00 Poročila. 22.10 Slovenska, hrvatska in srbska glasba. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni noćturno.

PETEK, 1. MARCA
13.30 Priporočajo vam... 14.00 Poročila. 14.05 Izbrali smo vam. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Kulturni globus. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Človek in zdravje. 17.15 Glasbene uganke. 18.00 Poročila. 18.15 Zabavna glasba. 18.45 Na mednarodnih križpotih. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Pevka Kida Viler. 19.25 Pet minut za EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Poje zbor akademikov. 20.30 Ob isti uri. 21.15 Oddaja o pomorščakih. 22.00 Poročila. 22.10 Sodobna sovjetska koncertantna literatura. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni noćturno.

SOBOTA, 2. MARCA
14.00 Poročila. 14.05 Od melodije do melodije. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Na podlistek. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Beat glasba. 18.00 Poročila. 18.15 Pravkar prispelo! 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Pevci stila. 19.25 Godala in ritmi. 19.25 Pet minut za EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 21.00 Melodije se vrste. 21.30 Iz fonoteke Radia Koper. 22.00 Poročila. 22.10 Oddaja za izseljence. 23.00 Poročila. 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden. 01.00 Zadnja poročila.

KINO

KINO BUČKOVCI
25. februarja jugoslovanski film SVETOVILJAN.
KINO GORIŠNICA
24. in 25. februarja španski barvni film PRODAJALKA VIOLIC.
KINO LJUTOMER
23. in 24. in 25. februarja ameriški barvni kinemaskopski film BEN HUR; 25. in 26. februarja japonski film ONTABA.
KINO ORMOŽ
24. februarja italijanski barvni kinemaskopski film ADIOS GRINGO; 25. februarja ameriški barvni kinemaskopski film ADIOS GRINGO.
KINO TOMAZ PRI ORMOŽU
23. februarja jugoslovanski film PO KONJUH PLANINI.
KINO VELIKA NEDELJA
24. februarja ameriški barvni film NA SVIDENJE, CHARLIE; 25. februarja francoski kinemaskopski film NEDELJA V MESTU AVRAY.
KINO PTUJ
23. in 24. in 25. februarja ameriški barvni kinemaskopski film MY FAIR LADY; 25. in 26. februarja domači barvni film ZLATA FRACA; 26. in 27. februarja francoski barvni kinemaskopski film TOPLI PLEN.
KINO TOMAZ PRI ORMOŽU
23. februarja jugoslovanski film PO KONJUH PLANINI.
KINO VELIKA NEDELJA
24. februarja ameriški barvni film NA SVIDENJE, CHARLIE; 25. februarja italijanski barvni kinemaskopski film ADIOS GRINGO.
KINO ZAVRČ
25. februarja ameriški, vstavljenski film OSAMLJENI SO HRABRI.

Vreme

LUNINE SPREMEMBE IN VREMENSKA NAPOVED ZA ČAS OD 24. FEBRUARJA DO 1. MARCA 1968
Mlaj bo v sredo, 23. februarja, ob 1.30. Napoved: Spremenljivo bo. Zadnje dni februarja bodo tu in tam rahle dežne padavine. V začetku marca bo dež pomešan s snegom. Bo hladneje.
Kakšno je bilo vreme od 24. februarja do 1. marca 1967
24. februarja: najnižja temperatura +1, najvišja +15, sončno.
25. februarja: +1, +15, sončno.
26. februarja: +5, +14, viharni zahodni 60.
27. februarja: +3, +16, zahodni 50.
28. februarja: +9, +11, oblačno, jugozahodni 60.
1. marca: +5, +14, viharni zahodni 70.
2. marca: +4, +9, od polnoči do 4 ure dež, dan oblačno.
3. marca: +1, +10, čez dan dež, izdaten dež — čez dan dežno sončno.
Alojz Čestnik

Nesreča ne počiva

V zadnjem času so se zdravili ali se šele zdravijo v Ptujski bolnišnici naslednji ponesrečenci:
PAVLA PREMELZ (1923), Starošinci 4, je padla s kolesa in si poškodovala desno nogo; LIDIJO BAUMAN (1953), Apače 49/a, je pretepel sosed; EGON ZOREK (1944), Selska 18, Ptuj, se je s sekuro vsekal v levo roko; IVAN VOJSK (1933), Zagorje 33, se je pri delu v službi poškodoval; IVAN ŠTUMPF (1929), Kidričevo 63, se je vrgel v desno koleno; MATILDA KOREZ (1930), Ceremošnje 29, je na poti v službo padla s kolesa in si poškodovala obraz; MARIJA POTOČNIK (1901), Trdoba 3, se je pri delu v gozdu poškodovala; ALBINO ZAFOSNIK (1902), Dragorja vas 27, je brenil konj; JANKA RANFLA (1947), Borovci 20, je nekdo obstrlil; JAKOB VINKO (1943), Podlehnik 30, je bil pri pretepu poškodovan; MARTIN ZINKO (1937), Lahonci 23, je padel in si poškodoval levo nogo; MARTA GEC (1956), Zamušani 31, je padla s skednja in se poškodovala; MARTIN PREDIKAKA (1944), Lovrenc 80, je padel z mopedu in si poškodoval desno ramo; FRANC GRUM (1928), Vuzenica 123, se je pri delu v službi poškodoval; IVAN KRIZAN (1921), Zlogonci 60, je bil pri prometni nesreči poškodovan; MARJAN ROZMAN (1956), Mariborska 37, se je z bodel v palec desne roke; ANTON CEH (1934), Kungota 9, je padel na poti v službo s kolesa in si poškodoval levo koleno; FRANC TROFENIK, Zamušani 18, se je na poti z dela poškodoval; FRANC MAJERIC (1941), Ptujška gora 37, se je udaril v levo nogo; FRANC KAUCIČ (1955), Apače 125, si je pri delu v službi poškodoval levo nogo; STANKO VALENKO (1937), Zagrebška 55, si je poškodoval levo roko pri delu.

Tržne cene

POVRTNINE IN SADJA V PTUJSKI POSLOVALNICI POVRTNINE

Grozdje II. kg 4,80 N din, jabolka 2,50, odrpne smokve 4,80, zaviti arašidi I. banane 4,80, ananas 6, gra-purki 3,80, limone 4,50, celi orehi 5,50, orehi — jedra 2,34, pomaranče 4,50, rozine 5,60, suhe slive 4,80, evetača 3,80, čebula 2,40, česen 12, jedilno korenje 4,20, krompir I. 6,90, krompir II. 6,80, obrnati 2,40, pesa 1,30, peteršilj 5,50, zeleni radič 7,50, rdeči radič II. črna redkev 1,20, kisljaka repa 1,60, solata (endivija) 4,50, solata (brazilijska) 1,50, zelena 2,50, sveže zelje 2,40, kislj. zelje 1,80, fi-zol (cipro) 4,50, fižol (prepelica) 4,50, fižol (tetovec) 3,90, papirnate vreče 4,40 N din. Jajca so po 6,47 N din, liter belega olja pa stane 5, pol litra 2,80, liter bučnega olja 13,30, pol litra bučnega olja 6,90 N din.

Gospodinj, poskusite!

● JABOLČNI NARASTEK: 6 dkg masla dodobra premešate, počasi dodajate 6 dkg sladkorja, 3 rumenjake, 6 dkg moka, 1/2 l mleka in šeepec soli. Kilogram jabolk v malo vode in 4 do 5 dkg sladkorja, naribane limonine lupinice in žlico ruma parite. Shlajena jabolka premešate s testom, ob koncu dodate sneg iz treh beljakov, nato potresete posodo za narastke (potem ko ste jo namastili) z drobtinami in vanjo strešete testo. Narastek se peče 30 do 40 minut. Preden ga postavite na mizo, narastek potresite s sladkorjem.
● ZDROBOV NARASTEK: 12 dkg zdroba strešete v vrelo, osoljeno vodo in kuhate, dokler ne postane gost močnik. Ko ga shladite, dodate 8 dkg masla, 8 dkg sladkorja, 3 rumenjake in še sneg ter naribano limonino lupino. Zmes dobro premešate, narastek pa pečete v pečici 45 minut.
● SKUTIN NARASTEK S SADI-JEM: Spenite 3 jajca, 1/2 kg sladkorja in šeepec soli. Dodajte polovico limonine lupine, nekaj cimeta in 50 dkg skute, 1/4 l mleka in 15 dkg zdroba. Ob koncu lahko dodate češnje ali višeno sadje. Zmes denite v namaščeno posodo, po vrhu pa napravite majhne kupčke masla. Pri srednji topli pečici pečete 50 minut.
● NARASTEK IZ REZANCEV: 25 dkg mletega mesa ter dobro se-sekljano čebulo na masti zarumenite, dodate 1 kozarec rdečega vina, 4 jedilne žlice paradižnikove meze, poper, sol, timijan in drobno sesek-ljan peteršilj. 10 dkg širokih rezancev skuhate, strešete v namaščeno posodo. Preden date v pečico, poljete narastek še s pol skodelice smetane in posujte z naribanim sirom. V pečici pečete 15 minut.
● NARASTEK IZ KORENJA: Posodo, ki je odprta proti vročini, obložite s tankimi rezinami slanin, nanje položite v lističe narezano korenje, posujte s soljo, peteršiljem (dobro zrezanim), na koncu še plast slanin. Pečete 15 minut.

Lovrenc — Župečja vas

Volivci so na zboru razpravljali o potrebi čiščenja Polskave in pritokov. Po daljši razpravi so sprejeli več predlogov. Soglašali so s stopnjo 4 odst. na katastrski dohodek za uvedbo krajevnega samoprizpisa s tem, da se za ta znesek zniža občinska doklada. Kritizirali so zdravstvene usluge in slabo stanje cest.

Lanskoletna lenarška osebna kronika

V zadevah državljanstva in državljanstva. Na matičnih uradih so bila enajst zadev. Po večini so bili v letu 1967 opravljena naslednja dela:

vpisi v rojstno matično knjigo 107 primerov
vpisi v mrliško matično knjigo 193 primerov
prišlo na področje njegovega matičnega urada 79 občanov iz drugih občin ali republik in 70 občanov iz drugih matičnih uradov lenarške občine, medtem ko je odšlo v druge občine, republike ali v inozemstvo 116 občanov, v druge matične urade v občini pa le 34 občanov.
V letu 1967 so izdali 5320 osebnih izkaznic.

Na območju matičnega urada Lenart, ki obsega območje, na katerem živi okrog 2800 ljudi, so zabeležili v lanskem letu 27 smrti, od tega je umrlo doma 21 oseb, v bolnišnici pa šest oseb. Zabeležili so tudi 56 rojstev, od tega je bilo doma 13, v bolnišnici pa 43 porodov. Ti podatki nam nazorno kažejo, da se nosečnice vse bolj izogibajo porodom doma in se zato-kaže v bolnišnico. Če hočemo dobro sebi in svojemu otroku, ki ga pričakujejo, je to tudi najbolj pravilno in brezskrbno pričakovanje novega državljanca. J. S.

KUPUJTE ZNAČKE KURETOVANJA 1968

Letos bomo dali v prodajo posebne značke za obiskovalce našega kurentovanja po ceni 1 novi dinar. Značka predstavlja nekakšno vstopnico za ogled karnevala. Uvedli smo jo zaradi tega, da bi s tem prispevkom krili vsaj del velikih izdatkov za organizacijo naše tradicionalne pustne prireditve. Prosimo goste pa tudi Ptujčane in okoličane, da ne odklanjajo ponujenih značk.
Za obisk folklornega nastopa pustnih skupin na stadionu ob 9. uri bodo na voljo posebne vstopnice eno uro pred začetkom pri vhodu. Cene posameznih vstopnic so:
za tribuno po 10 N din, za stojšče izven tribune za odrasle po 3 N din ter za stojšče izven tribune za otroke in vojake po 1 N din.

V torek, 27. februarja 1968, priredi Društvo prijateljev mladine mladinsko otroško povorko po ulicah mesta. Zbirališče je ob 14. uri in 30 minut pred Mladiko. Otroške in mladinske ter ostale maske naj se povorke udeležijo.
Za pravo pustno razpoloženje bi bilo zaželeno, da bi se tudi gledalci vsaj malo maskirali.

Zavod Ptujske folklorne prireditve

Odkup kmetijskih pridelkov

krompirja in sicer po najnižji odkupni ceni; za merkur 33 S din za kg, za druge bele sorte pa 40 S din za kg. V proizvodnji krompirja se mora uvesti sodobna tehnologija, predvsem je treba saditi primerno seme. Obrat nu-či kooperantom kvalitetno seme krompirja in sklepa z njimi pogodbe. Kooperant se s pogodbo zaveže, da bo za 1 kg priznane-ga semenskega krompirja vrnil obratu ob prodaji 2 kg jedilnega krompirja. Obratu bo tudi prodal še najmanj trikratno količino vzetega semenskega krompirja po dnevni ceni, v kolikor je ta višja od garantirane. Kooperanti, ki ne bi pridelali dovolj krompirja za prodajo, lahko dobijo krompir pod pogojem, da ga bodo plačali do novembra meseca letošnjega leta. Cena semenskega krompirja je 120 S cin za kg. Kvalitetni semenski krompir pa lahko dobijo kooperanti tudi v zameno in sicer en kg semenskega krompirja za dva kg jedilnega. Obrat v teh dneh kupuje neomejeno količino krompirja po 50 S din za kg.
Take so nove možnosti v ko-operaciji. Na obratu menijo, da bo vsak kmetovalec lahko sodeloval vsaj v eni obliki kooperacijske proizvodnje. Z. R.

Križanka 7



VODORAVNO: 1. Odisejeva domovina, 6. vas na Ptujskem polju z mladinskim začetnim domom »dr. Borštnarja«, 8. največja reka v Pakistanu, 9. krepka nikaonica, 10. reka in mesto v ČSSR, 12. jugoslovanski filmski igralec, ki nastopa v tujini (Ivica), »Vlak brez voznega reda«, 14. Talisov izdelek, 15. naziv, 18. del konjske opreme, 20. naskok, ataka.
NAVPIČNO: 1. električno nabit delec, 2. utrdba, fort, 3. nemški predlog, 4. reški nogometni stadion, 5. Ober, 6. znamenka sončnega olja, 7. luka v Izraelu, 11. tuji dvoiglasnik, 12. pravoslavni duhovnik, 13. židovsko moško ime, 16. medvedja poslastica, 17. vpiši EC, 19. kratica za »optus« (edi)
REŠITEV KRIZANKE ŠT. 6
Vodoravno: 1. megla, 6. pasta, 8. akt, 9. dol, 10. omela, 12. kanon, 14. Ots, 15. jod, 18. doklada, 20. marka.

Osebna kronika

RODILE SO:
Terezija Kovačič, Vogričevci 38, Ljutomer — Jožico; Hilda Leben, Trubarjevo naselje 39/b — Branka; Marija Klasinc, Stražojnica 18 — Marijo; Roza Stumberger, Prepolje 109/a — Sonjo in Darjo; Marija Čestnik, Draženci n. h. — Bojana; Ana Metušič, Tomaž 7 — Zvezdana; Marija Tuš, Sakušak 66 — deklico; Jožefa Verdenik, Zg. Pristava 43 — Bojana; Ljudmila Bezjak, Krčevina pri Vurberku 87 — Vladimirja; Terezi-ja Rojs, Vitomarci 77 — Branka; Elizabeta Toš, Gibina 22 — Jožefa; Terezija Korpar, Dornava 139 — Tat-jano; Genovefa Polancec, Bukovci 139 — dečka; Ivana Čestnik, Zagrebška 71 — Danico; Marija Ko-sec, Draženci 22 — dečka; Marija Majcenovič, Markovci 87 — dekli-co; Antonija Kuplen, Zagrebška 64 — Biserko; Ivana Trčko, Sp. Jablana 23 — dečka; Marija Bigec, Po-brežje 117 — Mirka; Zofija Spindler, Prepolje 93 — deklico; Marija Krčmar, Plešivica 15, Ljutomer — Karmeno; Marija Brumen, Kijuc-roveci 7 — dečka; Ivana Aleksič, Velj. Brebrovnik 58 — deklico; Ana Go-lob, Dornava 195 — dečka; Katarina Toplak, Klear 13/a — Majdo; Ida Znidarič, Sobotinci 33 — dečka; An-tonija Toš, Slavšina 12 — Ireno; Bo-gomila Čerček, Stuki 26 — deklico;

UMRLI SO:
Matilda Zajc, Sp. Jablane 13, roje-na 1893, umrla 6. februarja 1968; Ce-cilija Krajnc, Gorilnica 68, rojena 1914, umrla 7. februarja 1968; Janez Roškar, Nova vas pri Markovcih, rojen 1921, umrl 7. februarja 1968; Marjan Čuček, Mladinski zaščitni dom, Dornava, rojen 1904, umrl 11. februarja 1968; Elizabeta Miško, Rogoznica 32, rojena 1898, umrla 9. februarja 1968; Franc Brumen, Savci 37, Tomaž, rojen 1895, umrl 8. februarja 1968; Jan Oeljen, Ob Grajeni 7, rojen 1889, umrl 13. fe-bruarja 1968.

deset let dobivajo negativne re-zultate analiz vode. Bilo je že nekaj infekcij. V Leskovcu predlagajo, da bi za vodovod lahko prispevali: stanovanjsko podjetje v Ptuj, TP Panonija, KK Ptuj, ZD Ptuj. Predračun znaša 2,5 milijona starih dinar-jev.

Že deset let pijejo nezdravo vodo

V Leskovcu v Halozah je med komunalnimi potrebami tudi vodovod ali kaka druga reši-tev, ki naj reši potrebo po zdra-vi vodi v šoli in ambulanti. Ze

celotnim inventarjem. Mirko Sven-šek, Krpanova 22, Maribor.
PRODAM večjo količino stojčnega trnja — akacija, nov gumi voz, komplet 16 col, in ženski šivalni stroj »pfaff«. Vprašajte Starošince 19, pošta Kirkevce.
DOBRO OHRANJENO kuhinjsko opremo in polavtomatski pralni stroj maris-rondo s centrifugo iz-redno ugodno prodam. Naslov v upravi.
TRI PARCELE prodam. Naslov v upravi.
TRAVNIK v Hajdošah dam v na-jem. Naslov v upravi.
GLOBOK OTROŠKI voziček s šport-nim vožkom prodam. Marija Ri-javec, Trubarjeva ulica IV. deve-terek.
TRIVRSTNO — prostobasno harmo-niko prodam. Jožef Galur, Haj-doše 78, Hajdina.

VELIKO TOVARNISKO ZNIŽANJE CEN TRIKOTAZI IN PLETENINAM DO 60% V POSLOVALNICAH TRGOVSKEGA PODJETJA

IZBIRA v Ptuj

Cenjene potrošnike vabimo k nakupu trikotajnih izdelkov in pletenin po znižanih cenah v naše prodajalne:

ZARJA, Srbski trg 3,
MAVRICA, Lackova ulica 2,
CICIBAN, Prešernova ulica,
PERILO, Krempljeva ulica 4.

Trgovsko podjetje »IZBIRA« Ptuj

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubega moža in ateka

ALOJZA ŠTERBAL-a iz Draženc

se iskreno, zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali, nas tolažili v teh žalostnih trenutkih in izrekli sožalje, ga spremljali na zadnji poti in zasuli grob s cvetjem.
Končno iskrena hvala sindikalni podružnici, pevcem in godbi TGA Kidričevo, za vence in izkazano pomoč. Enako tudi Kmetijskiemu kombinatu Ptuj. Zahvaljujemo se še posebej g. Stefanu Skalarju kakor tudi govornikom iz TGA Kidričevo za zadnje poslovilne besede ob odprtem grobu.
Draženci, dne 17. februarja 1968.
Zalujoči: žena, sinek, hčerka in tašča

KRAJEVNA SKUPNOST PTUJ

OBVESTILO

Obveščamo vrtičkarje — uporabnike vrtov, da bo krajevna skupnost Ptuj pobirala zakupnino za uporabo vrtov za leto 1968 od 1. do vključno 15. marca 1968 v pisarni krajevne skupnosti Ptuj, Jadranska ulica 12. Zakupnina znaša za en kvadratni meter 0,15 N din.
Kolikor uporabnik do navedenega roka ne poravna zakupnine, se zemljišče — vrt odda novemu uporabniku. V postev pridejo vsi uporabniki na območju krajevne skupnosti Ptuj, ki uporabljajo zemljišče splošnega premoženja.
Krajevna skupnost Ptuj

TEDNIK

glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva, izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, Ptuj, Heroja Lacka 2. Urejuje uredniški odbor: Anton Bauman (glavni in odgovorni urednik), Bogo Hmelina, Peter Potočnik, Jože Šlodnjak in inž. Roman Zavec. Izdaja vsak petek. Tekoči račun pri SDK Ptuj, št. 321-375. Tiska časopisno podjetje Mariborski tisk, Maribor, Svetozarska 14. Rokopisov ne vračamo.